

Година XX
Петак, 29. јануара 2016. године

Број/Broj

6

Година XX
Петак, 29. јануара/сјећња 2016. године

ISSN 1512-7508 - српски језик

ISSN 1512-7486 - босански језик

ISSN 1512-7494 - хрватски језик

**САВЈЕТ МИНИСТРА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

136

На основу члана 34. став 4, члана 51. став 1. тач. 9. и члана 25. Закона о ветеринарству у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 34/02) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Канцеларије за ветеринарство Босне и Херцеговине, на 32. сједници, одржаној 19. новембра 2015. године, донио је

**ОДЛУКУ
О ХИГИЈЕНИ ХРАНЕ ЗА ЖИВОТИЊЕ**

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овом Одлуком се прописују општа правила о хигијени хране за животиње, услови и поступак обезбјеђивања слједивости хране за животиње, услови и поступак регистрације и одобрење објеката.

Члан 2.

(Подручје дјеловања)

(1) Ова Одлука примјењује се на:

- а) дјелатности субјеката у пословању са храном за животиње на свим нивоима почевши од примарне производње до и укључујући стављања на тржиште ране за животиње;
- б) хранидбу животиња које се користе за производњу хране;
- ц) увоз из других земаља и извоз у друге земље хране за животиње.

(2) Ова Одлука не примјењује се на:

а) производњу хране за животиње за потребе властитог домаћинства;

- 1) за животиње које се користе за производњу хране за потребе властитог домаћинства, и
- 2) за животиње које се не узгајају за производњу хране.

б) исхрану животиња које се користе за производњу хране за личну потрошњу у домаћинству или за дјелатности наведене у члану 2. став (1) тачка ц) Правилника о хигијени хране ("Службени гласник БиХ", број 4/13);

ц) хранидбу животиња које се не узгајају за производњу хране;

д) директно снабдијевање мањим количинама хране за животиње из примарне производње од стране произвођача на локалном нивоу локалним пољопривредним газдинствима за употребу на тим газдинствима;

е) малопродају хране за кућне љубимце.

(3) За активности из става (2) овог члана ће се прописати посебна правила и водичи у циљу испуњавања услова ове Одлуке.

(4) Посебна правила из става (3) овог члана доноси Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине (у даљем тексту: МСТЕО), на приједлог Канцеларије за ветеринарство Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија).

(5) Водиче из става (3) овог члана прописује и доноси Канцеларија.

Члан 3.

(Дефиниције)

(1) За потребе ове Одлуке примјењују се дефиниције из Закона о ветеринарству у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 34/02) и Закона о храни ("Службени гласник БиХ", број 50/04).

(2) У сврху примјене ове Одлуке користе се и следеће дефиниције:

- а) *"додаци храни за животиње"* – свака материја или микроорганизам или приправици, осим крмива и премикса, који се са намјером додају храни за животиње или води како би повољно утицали на храну за животиње или животињски производ, задовољавали нутритивне потребе животиња, повољно утицали на еколошке последице узгоја животиња, повољно утицали на узгој животиња, производност или добробит животиња посебно за додатке који утичу на желучано-цријевну флору или пробављивост хране за животиње, те имали кокцидиостатски или хистомоноостатски učinak;
- б) *"хигијена хране за животиње"* - означава мјере и услове потребне за надзор над ризицима и осигурање употребљивости хране за животиње за исхрану животиња које узимају у обзир њену предвиђену употребу;
- ц) *"Централни надлежни орган"* - је Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине - Канцеларија за ветеринарство Босне и Херцеговине;
- д) *"Надлежни ентитетски органи"* су надлежни органи дефинисани Законом о ветеринарству (*"Службене новине Федерације БиХ"*, број 46/00), Законом о ветеринарству у Републици Српској (*"Службени гласник Републике Српске"*, број 42/08) и Законом о ветеринарству у Босни и Херцеговини (*"Службени гласник БиХ"*, број 34/02) у случају Брчко дистрикта;
- е) *"Надлежни ветеринарски инспекцијски органи ентитета и Брчко дистрикта"* - су надлежни органи дефинисани Законом о инспекцијама Федерације Босне и Херцеговине (*"Службене новине Федерације БиХ"*, број 69/05), Законом о инспекцијама Републике Српске (*"Службени гласник Републике Српске"*, број 74/10) и Законом о инспекцијама Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (*"Службени гласник Брчко дистрикта"*, бр. 24/08 и 25/08);
- ф) *"објекат"* - свака грађевинска јединица у којој се обавља пословање са храном за животиње;
- г) *"субјекат у пословању са храном за животиње"* - је физичко или правно лице, одговорно да обезбједи да се захтјеви из ове Одлуке испуњавају унутар пословања са храном за животиње којим управља;
- х) *"примарна производња хране за животиње"* - је производња пољопривредних производа, укључујући узгој, жетву, мужу, узгој животиња (прије клања) или риболов, искључиво за добијање производа који након жетве, убирања или улова не подлијежу ниједном другом поступку осим једноставне физичке обраде.

ДИО ДРУГИ - ОБАВЕЗЕ

Члан 4.

(Опште обавезе)

- (1) Субјекти у пословању са храном за животиње морају обезбједити да се све фазе производње, прераде и дистрибуције које су под њиховим надзором спроводе у складу са прописима на снази у Босни и Херцеговини, добром хигијенском праксом и да задовољавају прописане хигијенске захтјеве утврђене одредбама ове Одлуке.

- (2) За исхрану животиња које се употребљавају за производњу хране, субјекти морају да предузму мјере и да спроводе поступке како би опасност од биолошке, хемијске и физичке контаминације хране за животиње, животиња и животињских производа свели на најмању могућу мјеру.

Члан 5.

(Посебне обавезе)

- (1) За поступке на нивоу примарне производње хране за животиње и са њима повезане поступке наведене у тач. а) до ц) овог става субјекти у пословању са храном за животиње морају да поштују одредбе из Прилога I ове Одлуке уколико се односе на поступке које спроводе:
 - а) транспорт, складиштење и руковање примарним производима на мјесту производње;
 - б) послове транспорта при испоруци примарних производа од мјеста производње до објекта;
 - ц) мијешање хране за животиње искључиво за потребе властитих пољопривредних фарми без употребе додатака храни за животиње или премикса осим силажних додатака храни за животиње.
- (2) За поступке, осим поступака из става (1) овог члана, укључујући мијешање хране за животиње искључиво за потребе властитог пољопривредног газдинства при употреби додатака храни за животиње или премикса, осим силажних додатака храни за животиње, субјекти у пословању са храном за животиње морају поштовати одредбе из Прилога II ове Одлуке кад се оне односе на послове које они обављају.
- (3) Субјекти у пословању са храном за животиње морају:
 - а) да се придржавају посебних микробиолошких критеријума;
 - б) да предузимају мјере или поступке потребне за испуњавање специфичних циљева прописаних посебним прописима, у зависности од захтјева за храну за животиње којом рукују.
- (4) Субјекти у пословању са храном за животиње могу да користе водиче наведене у Дијелу III - Водичи добре хигијенске праксе ове Одлуке у циљу испуњавања одредби ове Одлуке.
- (5) При хранидби животиња које се користе за производњу хране, породична пољопривредна газдинства морају да испуњавају услове из Прилога III ове Одлуке.
- (6) Субјекти у пословању са храном за животиње и породична пољопривредна газдинства могу једино да набављају и употребљавају храну за животиње из објеката који су регистровани и/или одобрени у складу са овом Одлуком.
- (7) Критеријуме и специфичне циљеве наведене у ставу (3) овог члана прописује МСТЕО на приједлог Канцеларије.

Члан 6.

(Анализа ризика и критичне контролне тачке-НАССР)

- (1) Субјекти у пословању са храном за животиње који спроводе поступке, изузев поступака из члана 5. став (1) ове Одлуке, морају да израде, спроводе и стално одржавају писане поступке или поступке који се заснивају на НАССР-а принципима.
- (2) НАССР принципи из става (1) овог члана се састоје од следећег:
 - а) идентификације свих опасности које се морају спријечити, отклонити или смањити на прихватљиву мјеру;

- б) идентификације критични контролни тачки у свим фазама производње, прераде и дистрибуције у којима је надзор нужен како би се ризик спријечио или уклонио или се смањено на прихватљиву мјеру;
 - ц) утврђивања критичне границе на критичним контролним тачкама које одређују прихватљивост од неприхватљивости кад је ријеч о спречавању, уклањању или смањењу утврђених ризика;
 - д) успостављање и спровођење ефикасних поступака плана праћења/мониторинга на критичним контролним тачкама;
 - е) успостављање поправних радњи, када се приликом праћења/мониторинга покаже, да критична контролна тачка није под надзором;
 - ф) одређивање поступака, који се морају редовно спроводити, ради потврде ефикасног функционисања мјера наведених у тач. од а) до е) овог става; и
 - г) прикупљање докумената и успостављање евиденције пропорционалне типу и величини пословања са храном ради верификовања ефикасне примјене мјера наведених у тач. од а) до ф) овог става.
- (3) Код било какве промјене производа, прераде, складиштења и дистрибуције или било које њене фазе, субјекти у пословању са храном за животиње су дужни да преиспитају поступак и да уведу потребне промјене.
 - (4) Као дио система поступака из става (1) овог члана субјекти у пословању са храном за животиње могу да користе водиче за добру хигијенску праксу заједно са водичем о примјени HACCP-а који је израђен у складу са чланом 18. ове Одлуке.
 - (5) Детаљне мјере за спровођење овог члана прописале МСТЕО на приједлог Канцеларије.

Члан 7.

(Документација у вези са HACCP системом)

- (1) Субјекти у пословању са храном за животиње морају да:
 - а) пруже надлежном ентитетском органу или Брчко дистрикту Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Брчко дистрикт БиХ) доказе да поступају у складу са чланом 6. ове Одлуке на начин на који тај надлежни ентитетски орган или Брчко дистрикт БиХ тражи, при чему надлежни ентитетски орган или Брчко дистрикт БиХ мора да води рачуна о врсти и обиму посла субјекта у пословању са храном за животиње;
 - б) обезбиједе у сваком тренутку ажуриране документе који описују поступке израђене у складу са чланом 6. ове Одлуке.
- (2) Детаљне мјере за спровођење овог члана донијеле МСТЕО на приједлог Канцеларије.

Члан 8.

(Службене контроле, пријава и регистрација)

- (1) Субјекти у пословању са храном за животиње морају да:
 - а) пријаве сваки објекат који је под њиховом одговорношћу а који дјелује у било којој фази производње, прераде, складиштења, транспорта или дистрибуције хране за животиње одговарајућем надлежном ентитетском органу или Брчко дистрикту БиХ, у складу са процедуром коју тај надлежни орган тражи ради регистрације;

- б) доставе, надлежном ентитетском органу или Брчко дистрикту БиХ, ажурне податке о сваком објекту који је под њиховом одговорношћу из тачке а) овог става, укључујући пријављивање надлежном ентитетском органу или Брчко дистрикту БиХ сваке веће промјене дјелатности те сваког затварања постојећег објекта.
- (2) Надлежни ентитетски орган и Брчко дистрикт БиХ води регистар или регистре објеката који послују са храном за животиње.
 - (3) Начин и ознаке за додјеливање броја регистрованом објекту ће прописати Канцеларија, најкасније мјесец дана од дана објављивања ове Одлуке у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 9.

(Одобравање субјеката у пословању са храном за животиње)

- (1) Субјекти у пословању са храном за животиње, обухваћени овом Одлуком, обезбјеђују да објекте под њиховим надзором одобри надлежни орган ентитета или Брчко дистрикта БиХ, у складу са процедуром коју тај надлежни орган захтијева и то у случају када се у таквим објектима обавља једна од сљедећих дјелатности:
 - а) производња и/или стављање на тржиште додатака храни за животиње који су обухваћени посебним прописом о условима употребе додатака храни за животиње и производи који су наведени у Прилогу IV Глава 1. Правилника о стављању на тржиште и коришћењу хране за животиње ("Службени гласник БиХ" број 15/13);
 - б) производња и/или стављање на тржиште премикса припремљених употребом додатака храни за животиње наведених у Прилогу IV Глава 2. ове Одлуке;
 - ц) производња и/или стављање на тржиште или производња искључиво за потребе властитог пољопривредног газдинства крмних смјеса употребом додатака храни за животиње или премикса које садржавају додатке храни за животиње наведене у Прилогу IV Глава 3. ове Одлуке.
- (2) Начин и ознаке за додјеливање броја одобреном објекту ће прописати Канцеларија, најкасније мјесец дана од дана објављивања ове Одлуке у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 10.

(Захтјеви)

Субјекти у пословању са храном не смију пословати уколико:

- а) нису регистровани у складу са чланом 8. ове Одлуке; или
- б) нису одобрени, у случају када се објекти баве једном од дјелатности наведеном у члану 9. ове Одлуке.

Члан 11.

(Одобравање објекта)

- (1) Објекат који подлијеже одобрењу у складу са чланом 9. ове Одлуке не може да послује уколико надлежни орган ентитета или Брчко дистрикта БиХ није издао одобрење за обављање дјелатности у складу са одредбама овог члана.
- (2) Надлежни орган ентитета или Брчко дистрикта БиХ ће издати:
 - а) том објекту пуноправно одобрење за обављање дјелатности након посјете на лицу мјеста, уколико

- таква посјета покаже да објекти испуњавају одговарајуће захтјеве из ове Одлуке; или
- б) том објекту условно одобрење, ако се посјетом на лицу мјеста покаже да објекат испуњава све захтјеве повезане са инфраструктуром и опремом.
- (3) Пуноправно одобрење за објекте из тачке б) става (1) овог члана издаје се само ако нова посјета на лицу мјеста која се обавља у року од три мјесеца од издавања условног одобрења покаже да објекат испуњава све захтјеве из ове Одлуке.
- (4) Уколико надлежни орган ентитета или Брчко дистрикта БиХ приликом посјете објекту из става (3) овог члана уочи да је дошло до очигледног напретка, а објекат још увијек не испуњава све захтјеве ове Одлуке, надлежни орган може да продужи условно одобрење. Међутим, условно одобрење не смије премашити рок од укупно шест мјесеци.

Члан 12.

(Привремени опозив регистрације или одобрења)

- (1) Надлежни орган ентитета или Брчко дистрикта БиХ може привремено да опозове регистрацију објекта или одобрење које је претходно издао у складу са чл. 8. и 9. ове Одлуке објекту за обављање једне или више његових дјелатности уколико се утврди да објекат више не испуњава услове који се односе на те дјелатности.
- (2) Опозив из става (1) овог члана траје све док објекат поново не испуни тражене услове.
- (3) У случају да у року од једне године објекат не испуни тражене услове надлежни орган ентитета или Брчко дистрикта БиХ ће поступати у складу са чланом 13. став (1) тачка б) ове Одлуке.

Члан 13.

(Опозив регистрације или одобрења)

Надлежни ентитетски орган или Брчко дистрикт БиХ може да опозове регистрацију или одобрење које је претходно издао у складу са чл. 8. и 9. ове Одлуке објекту за обављање једне или више његових дјелатности када:

- а) објекат престаје да обавља једну или више својих дјелатности;
- б) се утврди да објекат у периоду од једне године не испуњава услове који се односе на дјелатности које обавља;
- ц) утврди озбиљне недостатке или мора у више наврата да заустави производњу у објекту, а субјекат у пословању са храном за животиње и даље не може дати одговарајућа јамства за будућу производњу.

Члан 14.

(Измјене и допуне регистрације или одобрења објекта)

Надлежни орган ентитета или Брчко дистрикта БиХ на захтјев субјекта у пословању са храном за животиње измјењује и допуњује регистрацију или одобрење које је претходно издао у складу са чл. 8. и 9. ове Одлуке објекту када објекат докаже своју способност за обављање додатних дјелатности уз оне за које је регистрован или одобрен или за дјелатности које замјењују те дјелатности.

Члан 15.

(Изузеће од обавезе посјета на лицу мјеста)

- (1) Надлежни ентитетски органи или Брчко дистрикта БиХ нису обавезни да обаве посјету на лицу мјеста која је прописана чланом 11. ове Одлуке за оне субјекте у пословања са храном за животиње чија је дјелатност ограничена искључиво на трговање и која не држе производе у својим просторима.

- (2) Субјекти у пословања са храном за животиње наведене у ставу (1) овог члана према надлежном ентитетском органу или Брчко дистрикту БиХ дају изјаву у облику о којем одлучује надлежни ентитетски орган или Брчко дистрикта БиХ, да храна за животиње коју стављају на тржиште испуњава услове из ове Одлуке.

Члан 16.

(Листа регистрованих и одобрених објеката)

- (1) Надлежни орган ентитета или Брчко дистрикта БиХ, за сваку дјелатност коју региструје у складу са чланом 8. ове Одлуке, доставља регистре објеката из члана 8. став (3) ове Одлуке Канцеларији која води јединствену листу свих регистрованих објеката у Босни и Херцеговини.
- (2) Подаци о објекту које је надлежни орган ентитета или Брчко дистрикта БиХ одобрио у складу са чланом 11. ове Одлуке, достављају се од стране надлежних органа ентитета и Брчко дистрикта БиХ Канцеларији која води јединствену листу свих одобрених објеката у Босни и Херцеговини под појединачним идентификационим бројем.
- (3) Канцеларија редовно ажурира листе наведене у ст. (1) и (2) овог члана.
- (4) Листа из става (2) овог члана мора се изградити у складу са моделом који је наведен у Прилогу V Глава 1. ове Одлуке.
- (5) Идентификациони број из става (2) овог члана мора да буде у облику који је наведен у Прилогу V Глава 2. ове Одлуке.
- (6) Листу из става (2) овог члана Канцеларија објављује на веб страници Канцеларије.
- (7) Ажуриран Регистар из ст. (1) и (2) овог члана надлежни орган ентитета или Брчко дистрикта БиХ доставља Канцеларији сваки шест мјесеци.

ТРЕЋИ ДИО - ВОДИЧИ ЗА ДОБРУ ПРАКСУ

Члан 17.

(Израда, дистрибуција и примјена водича)

Надлежни органи израђују водиче за добру хигијенску праксу и за примјену начела НАССР, које субјекти у пословању са храном за животиње добровољно примјењују, у складу са одредбама члана 18. ове Одлуке, те подстичу њихову дистрибуцију и примјену.

Члан 18.

(Водичи за добру праксу)

- (1) Водиче за добру праксу израђује и дистрибуира Канцеларији, уз консултације са другим надлежним органима и представницима страна на чије интересе могу значајно да утичу, као што су удружења субјеката у пословању са храном за животиње и удружења потрошача у складу са Правилима за консултације у изради правних прописа ("Службени гласник БиХ", број 81/06).
- (2) Водичи из става (1) овог члана морају да:
- а) имају садржај примјењив у секторима којима су намијењени; и
- б) буду прихватљиви као водичи за задовољавање захтјева ове Одлуке у оним секторима и за ону храну за животиње на коју се односе.
- (3) Субјекти у пословању са храном за животиње водиче из става (1) овог члана могу да употребљавају добровољно у циљу усклађивања са одредбама ове Одлуке.

ЧЕТВРТИ ДИО - УВОЗ И ИЗВОЗ**Члан 19.****(Увоз)**

- (1) Субјекти у пословању са храном за животиње који увозе храну за животиње у Босну и Херцеговину дужни су да поступају у складу са:
 - а) одредбама Закона о ветеринарству у Босне и Херцеговине, и
 - б) Закона о храни које се тичу увоза из других земаља;
- (2) Храна за животиње која се увози у Босну и Херцеговину у складу са ставом (1) ове Одлуке мора да удовољава.
 - а) одредбама ове Одлуке;
 - б) одредбама других прописа који су на снази у Босни и Херцеговини у вези са храном за животиње;
 - ц) условима које је централни надлежни орган утврдио као једнаковриједним условима на снази у Босни и Херцеговини.

Члан 20.**(Извоз)**

- (1) Храна за животиње која се производи у Босни и Херцеговини, укључујући храну за животиње које се не узгајају за производњу хране, за стављање на тржиште у другим земљама, мора да испуњава одредбе из члана 12. Закона о храни.
- (2) Храна за животиње која се намјерава извозити из Босне и Херцеговине мора да удовољава:
 - а) одредбама ове Одлуке;
 - б) одредбама других прописа који су на снази у Босни и Херцеговини у вези са храном за животиње;
 - ц) условима које је надлежни орган земље увознице утврдио за храну за животиње поријеклом из Босне и Херцеговине.

ПЕТИ ДИО - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 21.****(Прилози)**

- (1) Прилози од I до V саставни су дио ове Одлуке.
- (2) Измјене и допуне Прилога ове Одлуке доноси Савјет министара на приједлог Канцеларије у складу са измјенама и допунама важећих прописа, искуством стеченим спровођењем система заснованог на НАССР-у принципима, технолошким развојима и научним савјетима посебно нове оцјене ризика који се односе на ову област.

Члан 22.**(Систем брзог узбуњивања)**

Ако је одређена храна за животиње, укључујући храну за животиње које се не узгајају за производњу хране, опасна за људско здравље или за здравље животиња или за животну средину у складу са Законом о храни примјењује се принцип обавјештавања свих надлежних органа укључених у ланац службене контроле.

Члан 23.**(Прелазни период)**

- (1) Прелазни период за примјену ове Одлуке је 12 мјесеци од дана ступања на снагу Одлуке.
- (2) Одредбе чл. 8. и 9. ове Одлуке не спречавају објекат да храну ставља на тржиште у периоду између почетка примјене наведене у ставу (1) овог члана и прве сљедеће посјете надлежног органа ентитета или Брчко дистрикта БиХ уколико објекат:

- а) подлијеже регистрацији или одобрењу у складу са чл. 8. и 9. ове Одлуке и ако је храну за животиње ставио на тржиште у складу са важећом легислативом на снази у Босни и Херцеговини непосредно прије примјене ове Одлуке, или
- б) припада оној врсти објеката за које се прије примјене ове Одлуке није захтијевала регистрација или одобрење у складу са чл. 8. и 9. ове Одлуке.

Члан 24.**(Ступање на снагу)**

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 254/15

19. новембра 2015. године

Сарајево

Предсједавајући

Савјета министара БиХ

Др Денис Звиздић, с. р.

ПРИЛОГ I
ПРИМАРНА ПРОИЗВОДЊА
ДИО А

Захтјеви за пословања са храном за животиње на нивоу примарне производње хране за животиње из става (1) члана 5. ове Одлуке

I Одредбе о хигијени

1. Субјекти у пословању са храном за животиње одговорни за примарну производњу хране за животиње осигуравају да се њиховим дјеловањем управља и да се оно спроводи на начин који спречава, елиминише или на најмању могућу мјеру своди ризике који могу да угрозе безбједност хране за животиње.
2. Субјекти у пословању са храном за животиње осигуравају, колико је то могуће, да се примарни производи производе, припремају, чисте, пакују, складиште и транспортују под њиховим надзором заштићени од контаминације и кварења.
3. Субјекти у пословању са храном за животиње испуњавају обавезе утврђене тачкама 1. и 2. ове Одредбе у складу са одговарајућим прописима Босне и Херцеговине који се односе на надзор над ризиком и укључују:
 - (i) мјере за надзор над опасном контаминацијом као нпр. над оном која потиче из ваздуха, земље, воде, умјетних ђубрива, производа за заштиту биља, биоцида, ветеринарских лијекова те руковањем и уклањањем отпадних материја, и
 - (ii) мјере које се односе на здравље биљака, здравље животиња и на околину које утичу на безбједност хране за животиње, укључујући програме праћења и надзора над болешћу животиња и преносиоцима болести животиња.
4. Субјекти у пословању са храном за животиње примјењују, кад је то потребно, одговарајуће мјере које посебно укључују:
 - (а) чишћење и, кад је то потребно, одговарајућу дезинфекцију након чишћења погона, опреме, спремика, сандука и возила који се употребљавају при производњи, припреми, разврставању, паковању, складиштењу и транспорту хране за животиње;
 - (б) кад је то потребно, обезбјеђивање услова за хигијенску производњу, транспорт и складиштење хране за животиње те чистоћу те хране;
 - (ц) кад је то потребно, употребу чисте воде како би се спријечило опасно онечишћење (контаминација);

- (д) спречавање, у мјери у којој је то могуће, опасног онечишћења (контаминације) од стране животиња и штеточина;
- (е) одвојено и безбједно складиштење и руковање отпадом и опасним материјама, како би се спријечила опасна контаминација;
- (ф) осигурање да амбалажа није извор опасног онечишћења хране за животиње;
- (г) вођење рачуна о резултатима свих важних анализа спроведених на узорцима узетим из примарних производа или анализа других узорака битних за безбједност хране за животиње.

II Вођење евиденције

1. Субјекти у пословању са храном за животиње воде евиденцију која се односи на мјере уведене за надзор над ризиком на одговарајући начин и за одговарајући период који је пропорционалан врсти и величини пословања са храном за животиње. Субјекти у пословању са храном за животиње морају релевантне информације из тих евиденција да ставе на располагање надлежном ентитетском органу или Брчко дистрикту Босне и Херцеговине.
2. Субјекти у пословању са храном за животиње морају нарочито да воде евиденцију о:
 - (а) свакој употреби производа за заштиту биља и биоцида;
 - (б) генетски модификованом сјемени;
 - (ц) свакој појави штеточина или болести која може да утиче на безбједност примарних производа;
 - (д) резултатима свих анализа спроведених на узорцима узетим из примарних производа или других узорака узетих за дијагностичке сврхе који су важни за безбједност хране за животиње;
 - (е) извору и количини свих сировина хране за животиње (input) те одредишту и количини све произведене хране за животиње (output).
3. Остала лица, нпр. ветеринари, агрономи и пољопривредни техничари могу да помажу субјектима у пословању са храном за животиње при вођењу евиденције која се односи на дјелатности које се обављају на фарми.

ДИО Б

Препоруке за упутства за добру праксу

1. У водиче наведене у трећем дијелу - **Водичи за добру хигијенску праксу** ове Одлуке треба укључити упутства о доброј пракси за надзор над опасношћу у примарној производњи хране за животиње.
2. Упутства за добру праксу укључују одговарајуће информације о ризику који произлази из примарне производње хране за животиње и мјера за надзор над ризиком укључујући одговарајуће мјере које су утврђене у прописима на снази у Босни и Херцеговини, као што су:
 - (а) надзор над контаминацијом микотоксина, тешким металима, радиоактивним материјалима;
 - (б) употреба воде, органског отпада и умјетних ђубрива;
 - (ц) исправна и одговарајућа употреба производа за заштиту биља и биоцида и њихова слједивост;
 - (д) исправна и одговарајућа употреба ветеринарских лијекова и додатака храни за животиње и њихова слједивост;
 - (е) припрема, складиштење и слједивост састојака за храну за животиње;

- (ф) исправно уклањање угинулих животиња, отпада и стеље;
- (г) заштитне мјере за спречавање уношења заразних болести које се на животиње преносе храном за животиње те свака обавеза њихова пријављивања надлежном органу;
- (х) поступци, праксе и методе које обезбјеђују да се храна за животиње производи, припрема, пакује, складишти и транспортује у складу са одговарајућим хигијенским условима, укључујући ефикасно чишћење и надзор над штеточинама;
- (и) појединости које се односе на вођење евиденције.

ПРИЛОГ II

ЗАХТЈЕВИ ЗА ПОСЛОВАЊА СА ХРАНОМ ЗА ЖИВОТИЊЕ, ОСИМ ЗА ПОСЛОВАЊА НА НИВОУ ПРИМАРНЕ ПРОИЗВОДЊЕ ХРАНЕ ЗА ЖИВОТИЊЕ ИЗ СТАВА (1) ЧЛАНА 5. ОВЕ ОДЛУКЕ ДЕФИНИЦИЈЕ

У сврхе коришћења овог Прилога примјењиваће се следеће дефиниције:

- а) "*шаржа*" или "*серија*" - одређена количина хране за животиње која има заједничка својства, као што су поријекло, врста хране за животиње, врста паковања, пакиралац, пошиљалац или означавање, а у случају производног поступка то је јединица производње из појединог објекта који користи јединствене производне параметре или више таквих јединица када се производе у непрекидном низу и заједно се складиште;
- б) "*производи добијени од биљних уља*" - су сви производи добијени од сировог или обновљеног уља олеохемијском или биодизел прерадом или дестилацијом, хемијским или физичким рафинисањем, осим рафинисаног уља.
- ц) "*топљење масти*" - је мијешање сировог уља, животињских масти, уља извађених из прехрамбене индустрије и / или производа добијених од тога да се производе помијешана уља или масти, са изузетком искључиво складиштењу узастопних серија.

ПОГОНИ И ОПРЕМА

1. Погони за прераду и складиштење хране за животиње, опрема, spremници, сандуци, возила и њихова непосредна околина морају да буду чисти и морају да се спроводе програми за надзор над штеточинама.
2. Пројектовање, изведба, конструкција и величина погона и опреме морају бити такви да:
 - (а) омогућују одговарајуће чишћење и/или дезинфекцију;
 - (б) на најмању могућу мјеру свде ризик од погрешке те да онемогућују контаминацију, унакрсну контаминацију и уопштено сваки шкољиви утицај на безбједност и квалитет производа. Машине које долазе у додир са храном за животиње након сваког влажног процеса чишћења морају да се осуше.
3. Погоне и опрему који се употребљавају за мијешање и/или производњу треба на одговарајући начин и редовно провјеравати у складу са писаним поступцима које претходно утврди произвођач.
 - (а) Све ваге и мјерни уређаји који се употребљавају у производњи хране за животиње морају да одговарају распону тежина или волумена који се мјере, а њихову тачност треба редовно провјеравати.

- (б) Све мјешалице које се употребљавају у производњи хране за животиње морају одговарати распону тежина или волумена који се мијешају и помоћу њих морају се моћи производити одговарајуће хомогене мјешавине и хомогена разређења. Субјекти пословања показују ефикасност мјешалица с обзиром на хомогеност.
4. Погони морају да имају одговарајуће природно и/или умјетно освјетљење.
 5. Уређаји за дренажу морају да одговарају намијењеној сврси; морају да буду пројектовани и конструисани тако да се избјегне контаминација хране за животиње.
 6. Квалитет воде која се употребљава у производњи хране за животиње мора да буде одговарајућа; водови за воду морају да буду инертни.
 7. Отпадне воде, отпад и кишница одводе се тако да не утичу на опрему и безбједност и квалитет хране за животиње. Кварење и прашину треба надзирати како би се спријечила инвазија штеточина.
 8. Прозоре и друге отворе треба, кад је то потребно, заштитити од штеточина. Врата се морају добро затварати и кад су затворена морају да буду непропусна за штеточине.
 9. Строви и горњи дијелови морају се пројектовати, извести, конструисати и довршити тако да се спријечи акумулација прљавштине те смањи кондензација, раст непожељне плјесни и отпадање честица које могу да утичу на безбједност и квалитет хране за животиње.
 10. Објекти који једну или више наведених активности врше за стављање производа на тржиште који се користе као храна за животиње, морају да буду предмет одобравања у складу са ставом (1) члана 10. овог Правилника:
 - а) производе сирове биљна уља, изузев оног наведеног у Правилнику о хигијени хране ("Службени гласник БиХ", број 4/13);
 - б) олеохемијска производња масних киселина;
 - ц) производња биодизела;
 - д) производња топлјене масти.
4. Мора се пратити присутност забрањене хране за животиње, непожељних материја и других материја које су опасне за људско здравље и здравље животиња и успоставити одговарајуће стратегије надзора како би се ризик свео на најмању могућу мјеру.
 5. Отпад и материјал неприкладан као храна за животиње треба изолирати и идентификовати. Сваки такав материјал који садржи опасан ниво ветеринарских лијекова, контаминаната или других ризичних састојака треба на одговарајући начин уклонити и не употребљавати као храну за животиње.
 6. Субјекти у пословању са храном за животиње предузимају одговарајуће мјере како би обезбиједили ефикасно слијеђење производа.
 7. Објекти за топлјење масти који стављају на тржиште храну за животиње намијењену исхрани животиња морају све производе држати физички одвојене од производа који су намијени у друге сврхе, осим у случају када ти производи испуњавају услове:
 - из ове Одлуке или из члана 5. Правилника о хигијени хране ("Службени гласник БиХ", број 4/13);
 - у складу са Правилником о нежељеним материјама у храни за животиње ("Службени гласник БиХ", број 72/11).
 8. На ознаци таквих производа мора бити јасно видљива намјена тог производа или назначено да се ради о храни за животиње. Шаржа" или серија коју произвођач назначи као шаржу или серију која није намијењена за исхрану животиња или исхрану Alpha ова ознака се не смије накнадно мијењати од стране оператера у каснијој фази.

КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА

ОСОБЉЕ

Пословања са храном за животиње морају да укључују довољно особља које има вјештине и квалификације потребне за производњу производа о којима је ријеч. Мора се саставити органиграм особља у којем се наводе квалификације (нпр. дипломе, стручно искуство) и одговорности надзорног особља и он мора бити на располагању надлежном ветеринарском инспекцијском органу ентитета и Брчко дистрикта одговорном за инспекцију. Сво особље мора да буде недвосмислено обавијештено о својим дужностима, одговорностима и овлашћењима, што је посебно важно за постизање жељеног квалитета производа кад дође до какве промјене.

ПРОИЗВОДЊА

1. Мора се именовати квалификовано лице одговорно за производњу.
2. Субјекти у пословању с храном за животиње морају обезбиједити да се различите фазе производње спроводе у складу са претходно писаним поступцима и упутствима чији је циљ дефинисати, провјерити и превладати критичне тачке у производном процесу.
3. Ако је то потребно, морају се предузети техничке или организационе мјере да се избјегне или на најмању могућу мјеру сведе свака унакрсна контаминација и све погрешке. Морају постојати довољна и одговарајућа средства за спровођење провјере током производње.
4. Како би обезбиједио сљедивост, произвођач мора да има документацију која се односи на сировине које се употребљавају у готовим производима. Таква документација мора да буде доступна надлежном ентитетском органу и Брчко дистрикту БиХ или надлежном ветеринарском инспекцијском органу ентитета и Брчко дистрикта БиХ током периода који одговара употреби због које су производи стављени на тржиште. Осим тога, узорци састојака сваке серије производа произведених и стављених на тржиште или свакога специфичног дијела производње (у случају континуиране производње) морају се узети у довољној количини поступком који претходно одреди произвођач и морају се чувати како би се обезбиједила сљедивост (у редовним размацима у случају производње искључиво за властите потребе произвођача). Узорци се морају запечатити и означити ради лакше идентификације; морају се складиштити под условима који спречавају сваку ненормалну промјену у саставу узорка или било какво

кривотворење. Морају бити доступни надлежном ентитетском органу и Брчко дистрикту БиХ или надлежном ветеринарском инспекцијском органу ентитета и Брчко дистрикта БиХ током периода који одговара употреби због које је храна за животиње стављена на тржиште. У случају хране за животиње које се не узгајају за производњу хране, произвођач хране за животиње мора да чува само узорке готовог производа.

МОНИТОРИНГ ДИОКСИНА

1. Субјекти у пословању са храном за животиње који на тржиште стављају масти, уља или њихове производе укључујући и крмне смјесе исте морају подвргнути тестирању у акредитованим лабораторијама на збир диоксида и диоксида попут РСВ у складу са Правилником о нежељеним материјама у храни за животиње ("Службени гласник БиХ", број 72/11), са последњим измјенама и допунама)

2. За допуну НАССР система субјеката у пословању са храном за животиње, тестирања која су наведена у тачки 1. спроводе се у једном од следећих интервала:

- (а) За производњу сировог биљног уља:
 - (i) морају се тестирати 100% шарже или серије сировог кокосовог уља. Шаржа или серија може да се састоји од максималних 1 000 тона тих производа;
 - (ii) морају се тестирати 100% шарже или серије поријеклом од биљног уља изузев глицерол, лецитин и гума намијењени исхрани животиња. Шаржа или серија може да се састоји од максималних 1 000 тона тих производа;
- (б) За производњу животињских масти

Спроводи се једно репрезентивно тестирање пер 2 000 тона животињске масти и производа добијених од исте који припадају категорији 3. како је наведено у члану 12. Одлуке о нуспроизводима животињског поријекла и њиховим производима који нису намијењени исхрани људи ("Службени гласник БиХ", број 19/11);
- (ц) За производњу рибљег уља:
 - (i) морају се тестирати 100% шарже или серије рибљег уља уколико:
 - су произведени од сировог рибљег уља, осим рафинисаног рибљег уља,
 - су рибе без историје/претходног мониторинга, неспецифичног поријекла или са Балтичког мора,
 - су рибли нуспроизводи поријеклом из објеката који прерађују рибу за људску конзумацију а нису одобрени за увоз у Босну и Херцеговину у складу са Законом о ветеринарству БиХ,
 - угодица пучинска или велики херинг.

Шаржа или серија може да се састоји од максималних 1000 тона тих производа;

- (ii) Морају се тестирати 100% излазних шаржи или серија производа произведених од сировог рибљег уља осим рафинисаног рибљег уља. Шаржа или серија може да се састоји од максималних 1 000 тона тих производа;

(iii) једно репрезентивно тестирање пер 2 000 тона се мора спровести над риблим уљем које није наведено под (i).

(iv) рибље уље које је деконатаминирано службено одобреном методом мора се тестирати у складу са НАССР принципима у складу са чланом 6. ове Одлуке.

(д) У индустрији за производњу -олеохемијских спојева или биодизела:

- (i) морају се тестирати 100% улазне шарже или серије сировог кокосовог уља и њихових производа поријеклом од биљних уља осим глицерола, лецитина и гуме, животињских масти које нису обухваћене тачком (б), рибљег уља које није обухваћено тачком (ц), уља добијена из индустрије хране и топлене масти за исхрану животиња. Шаржа или серија може да се састоји од максималних 1 000 тона тих производа;
- (ii) морају се тестирати 100% шарже или серије производа добијених од прерада наведених под (i) изузев глицерин, лецитин и гуме.

Објекти за топлеење масти:

- (i) морају се тестирати 100% улазне шарже или серије сировог кокосовог уља и производа добијених од сировог уља осим глицерина, лецитина и гуме, животињских масти које нису обухваћене тачком (б), рибље уље које није обухваћено тачком (ц), уља добијена из индустрије хране и топлене масти намијењене исхрани животиња. Шаржа или серија може да се састоји од максималних 1 000 тона тих производа;
- (ii) морају се тестирати 100% шарже или серије топлене масти намијењене за исхрану животиња. Шаржа или серија може да се састоји од максималних 1 000 тона тих производа;

Субјекат у пословању са храном за животиње ће надлежном ветеринарском инспекцијском органу ентитета и Брчко дистрикта у контексту његове процене ризика доставити податке о алтернативи коју је он одабрао.

(ф) Произвођачи композитне хране за животиње за животиње намијењене производњи хране осим оних наведених под тачком (е):

- (i) Морају се тестирати 100% улазне шарже или серије кокосовог уља и производа добијених од сировог уља изузев глицерола, лецитина и гуме, животињских масти које нису обухваћене тачком (б), рибље уље које није обухваћено тачком (ц), уља добијена из индустрије хране и топлеење масти намијењене за исхрану животиња. Шаржа или серија може да се састоји од максималних 1 000 тона тих производа;
- (ii) Фреквенција узорковања од 1% шарже или серије се мора спроводити над произведеним композитним хранама за животиње које садрже производе наведене у тачки (i).

3. Уколико се може доказати да је хомогенизована пошилка већа од максималне шарже или серије наведене у тачки 2. и да је над истом спроведено тестирање у репрезентативном смислу, онда се резултати таквог тестирања одговарајући састављеног и запечаћеног узорка сматрају прихватљивим.

4. Уколико субјекат у пословању са храном за животиње може доказати да шаржа или серија како се наводи у тачки (2) која улази у његов производни процес је у ранијој фази прераде или дистрибуције претходно тестирана или је у складу са условима из тачке 2(б) или 2(ц), субјекат у пословању са храном за животиње нема обавезу да тестира шаржу или серију те тестира исте у складу са НАССР принципима у складу са чланом 6. ове Одлуке.
5. Било која достава или производња наведена под тачкама 2(д)(i), 2(е)(i) и 2(ф)(i) мора да буде праћена доказом да је тај производ или све његове компоненте (састојци) тестиран или у складу са условима наведеним под тачком 2(б) или 2(ц)(iii).
6. Уколико су све шарже или серије производа наведених под тачкама 2(д)(i), 2(е)(i) и 2(ф)(i) које улазе у производни процес тестиране у складу са условима ове Одлуке и уколико се може гарантовати да производња, руковање и складиштење неће повећати диоксин контаминацију, субјекат у пословању са храном нема обавезу да се тестира финални производ те исте тестира у складу са НАССР принципима у складу са чланом 6. ове Одлуке.
7. Када субјекат у пословању са храном за животиње задужи лабораторију да спроведе тестирања како је наведено у тачки 1. дужан је дати лабораторији инструкције да резултате тестирања који прекорачују дозвољена диоксин ограничења у складу са Правилником о нежељеним материјама у храни за животиње ("Службени гласник БиХ", број 72/11) пријаве надлежном ветеринарском инспекцијском органу ентитета и Брчко дистрикта који предузима даље мјере.
8. Ови услови по питању диоксин тестирања се морају ревидирати до 16.03.2017. године од стране Канцеларије и надлежних ентитетских органа и БД.

СКЛАДИШТЕЊЕ И ТРАНСПОРТ

1. Прерађена храна за животиње одваја се од непрерађених материјала за храну за животиње и додатака како би се избјегла свака унакрсна контаминација прерађене хране за животиње. Обавезна је употреба одговарајуће амбалаже.
2. Храна за животиње складишти се и транспортује у одговарајућим спремницима. Спремници се складиште на за то одређеним мјестима, која су прилагођена томе да обезбеђују добре услове складиштења, која се одржавају и у која имају приступ само лица која овласте субјекти у пословању са храном за животиње.
3. Храна за животиње складишти се и транспортује тако да се лако идентификује како би се избјегла свака замјена или унакрсна контаминација те спријечило кварење.
4. Спремници и опрема која се употребљава за транспорт, складиштење, пренос, руковање и вагање хране за животиње морају бити чисти. Треба увести програме чишћења и на најмању могућу мјеру смањити трагове детерџената и дезинфекционих средстава.
5. Свако кварење треба смањити на најмању могућу мјеру и држати под надзором како би се спријечила инвазија штеточина.
6. Кад је то потребно, температуре треба одржавати на најмањем могућем нивоу како би се избјегла кондензација и кварење.
7. Контејнери који се користе за складиштење или транспорт топле масти, уља биљног поријекла или

њихових производа намијењених за употребу као храна за животиње не смију се користити за превоз или складиштење производа, осим њих, осим ако су производи у складу са захтјевима:

- члана 5. Правилника о хигијени хране ("Службени гласник БиХ", број 4/13);
- Правилника о нежељеним материјама у храни за животиње ("Службени гласник БиХ", број 72/11).

Такви производи морају се држати одвојено од било којег другог товара гдје постоји опасност од контаминације.

Гдје ово одвојено држање није могуће, спремници морају бити ефикасно очишћени како би уклонили сваки траг производа уколико су ти контејнери претходно коришћени за производе који не испуњавају услове:

- члана 5. Правилника о хигијени хране ("Службени гласник БиХ", број 4/13);
- Правилника о нежељеним материјама у храни за животиње ("Службени гласник БиХ", број 72/11).

Животињске масти категорије 3, као што је наведено у члану 12. Одлуке о нуспроизводима животињског поријекла и њиховим производима који нису намијењени исхрани људи ("Службени гласник БиХ", број 19/11) које су намијењене као храна за животиње ће бити складиштене и транспортоване у складу са Одлуком о нуспроизводима животињског поријекла и њиховим производима који нису намијењени исхрани људи ("Службени гласник БиХ", број 19/11).

ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ

1. Сви субјекти у пословању са храном за животиње, укључујући и оне који су само трговци и који никад не држе производе у својим погонима, воде регистар са релевантним подацима који садржавају појединости о набавци, производњи и продаји ради ефикасне сљедивости од пријема до испоруке на коначно одредиште укључујући извоз.
2. Субјекти у пословању са храном за животиње, осим оних који су само дистрибутери и који никад не држе производе у својим погонима, воде евиденцију која садржи:

- (а) Документацију која се односи на производни процес и надзор.

Пословања са храном за животиње морају да имају систем документације обликован тако да дефинише критичне тачке у производном процесу, обезбјеђи њихово превладавање те одреди и спроведе план контроле квалитета. Резултати релевантних провјера морају се чувати. Та се документација мора држати тако да је могуће сљедити производни процес сваке серије производа која се стави у оптицај те утврдити одговорност ако дође до жалбе.

- (б) Документацију која се односи на сљедивост, посебно:

- (i) за додатке храни за животиње:

- врсту и количину произведених додатака, одговарајуће датуме производње и, кад је то потребно, број серије или специфичног дијела производње у случају континуиране производње,
- име и адресу објекта у који су додаци испоручени, врсту и количину испоручених додатака и, кад је то потребно, број серије или специфичног дијела производње у случају континуиране производње;

- (ii) за производе обухваћене посебним прописом о условима употребе додатака храни за животиње:
 - врсту производа и произведену количину, одговарајуће датуме производње и, кад је то потребно, број серије или специфичног дијела производње у случају континуиране производње,
 - име и адресу објекта или корисника у који су додаци испоручени (објекта или пољопривредника) којима су ти производи испоручени, заједно са појединостима о природи и количини испоручених производа и, кад је то потребно, број серије или специфичног дијела производње у случају континуиране производње;
- (iii) за предмиксе:
 - име и адресу произвођача или добављача додатака, врсту и количину употријебљених додатака и, кад је то потребно, број серије или специфичног дијела производње у случају континуиране производње,
 - кад је то потребно, датум производње предмикси и број серије,
 - име и адресу објекта у који је предмикс испоруче, датум испоруке, врсту и количину испоручених предмикса и број серије кад је то потребно;
- (iv) за сложене крмне смјесе/крмне састојке:
 - име и адресу произвођача или добављача додатка/предмикси, врсту и количину употријебљене смјесе и број серије кад је то потребно,
 - име и адресу добављача састојака хране за животиње и допунске хране за животиње и датум испоруке,
 - врсту, количину и формулацију споја крмне смјесе,
 - врсту и количину састојака хране за животиње или крмних спојева са датумом производње те именом и адресом купца (нпр. пољопривредник, други субјекти у пословању са храном за животиње).

ЖАЛБЕ И ПОВЛАЧЕЊЕ ПРОИЗВОДА

1. Субјекти у пословању са храном за животиње успостављају систем регистрације и рјешавања жалби.
2. Кад је то потребно, успостављају систем за хитно повлачење производа из дистрибуционе мреже. У писаним поступцима дефинишу одредиште сваког повученог производа. Ти производи, прије него се опет пусте у опцијај, морају да се подвргну поновној провјери квалитета.

ПРИЛОГ III ДОБРА ПРАКСА ИСХРАНЕ ЖИВОТИЊА СЛОБОДНА ИСПАША

Испаша на пашњацима и пољима обавља се тако да се на најмању могућу мјеру сведе контаминација хране животињског поријекла физикалним, биолошким или хемијским онечишћивачима.

Кад је то потребно, поштује се одговарајући период мировања прије него што се стоци допусти испаша на

пашњаку, пољопривредним културама и остацима пољопривредних култура те између ротација испаше како би се смањила биолошка унакрсна контаминација од стајског ђубрива (кад постоји могућност таквог проблема) те обезбједило да се поштује период обуставе за примјену хемијских средстава у пољопривреди.

ЗАХТЈЕВИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ШТАЛУ И ОПРЕМУ ЗА ИСХРАНУ

Јединица за производњу животиња пројектује се тако да се може одговарајуће чистити. Јединица за производњу животиња и опрема за исхрану темељно се и редовно чисти како би се смањило ризик онечишћења. Хемикалије које се употребљавају за чишћење и санитацију употребљавају се у складу са упутствима и чувају на удаљености од хране за животиње или подручја за исхрану.

Треба успоставити систем надзора над штеточинама како би се надзирао приступ штеточина јединици за производњу животиња те тако смањила могућност контаминације хране за животиње и стеље или јединица за животиње.

Зграде и опрема за исхрану морају се одржавати чистим. Треба успоставити систем за редовно уклањање стајског ђубрива, отпадних материја и других могућих извора контаминације хране за животиње.

Храну за животиње и стељу у јединици за производњу животиња треба често мијењати да не опљесни.

ХРАНИДБА

1. Похрањивање

Храна за животиње похрањује се одвојено од хемијских средстава и других производа који су забрањени за храну животиња. Подручја похрањивања хране за животиње и спремници морају бити чисти и суви и, кад је то потребно, морају се спроводити одговарајуће мјере надзора над штеточинама. Подручја похрањивања хране за животиње и спремници редовно се чисте како би се избјегла непотребна унакрсна контаминација.

Сјеме се похрањује на прописан начин, тако да није доступно животињама.

Љековита и нељековита храна за животиње намијењена различитим категоријама или врстама животиња похрањује се тако да се смањи ризик да се таквом храном хране животиње којима она није намијењена.

2. Дистрибуција

Систем дистрибуције хране за животиње на фарми обезбјеђује да се одговарајућа храна шаље на жељено одредиште. Током дистрибуције и хранидбе храном за животиње рукује се тако да се избјегне контаминација из контаминираних подручја и опреме. Нељековитом храном за животиње рукује се одвојено од љековите хране за животиње како би се спријечила контаминација.

Опрема за исхрану и превозна средства за храну за животиње на фарми повремено се чисте, нарочито кад се употребљавају за испоруку и дистрибуцију љековите хране за животиње.

ХРАНА ЗА ЖИВОТИЊЕ И ВОДА

Вода за пиће или за аквакултуру одговарајућег је квалитета за животиње којима је намијењена. Кад постоји забринутост због контаминације животиња или животињских производа путем воде, предузимају се мјере за оцјену и смањивање опасности на најмању мјеру.

Опрема за исхрану и напајање мора се пројектовати, изградити и поставити на такав начин да се контаминација хране за животиње и воде сведе на најмању мјеру. Кад је то могуће системи за воду редовно се чисте и одржавају.

ОСОБЉЕ

Лице одговорно за исхрану и руковање животињама мора да буде за то оспособљено те мора да има одговарајуће знање и вјештине.

ПРИЛОГ IV**Глава 1.**

Додаци храни за животиње одобрени на основу посебног прописа о условима употребе додатака храни за животиње.

- Нутритивни додаци: сви додаци у групи.
- Зоотехнички додаци: сви додаци у групи.
- Технолошки додаци: "антиоксиданти" обухваћени посебним прописом о условима употребе додатака храни за животиње: само они са фиксним максималним садржајем.
- Осјетилни додаци: "бојила" додаци обухваћени посебним прописом о условима употребе додатака храни за животиње.
- Протеини добијени од микроорганизама који припадају групи бактерија, квасаца, алги, нижих гљива: сви производи у групи (осим подгрупа квасаца узгајаних на подлогама животињског или биљног поријекла).
- Нуспродукти од производње аминокиселина ферментацијом: сви производи у групи.

Глава 2.

Додаци храни за животиње одобрени на основу посебног прописа о условима употребе додатака храни за животиње:

- Зоотехнички додаци: "остали зоотехнички додаци" додаци обухваћени посебним прописом о условима употребе додатака храни за животиње.
- антибиотици: сви додаци,
- кокцидиостати и хистомоноостати: сви додаци,
- унапређивачи раста: сви додаци.
- Нутритивни додаци:
- витамини, провитамини и хемијски добро дефинисане материје са сличним учинком додаци обухваћени посебним прописом о условима употребе додатака храни за животиње: А и Д
- "спојеви елемената у траговима" додаци обухваћени посебним прописом о условима употребе додатака храни за животиње: Cu и Se.

Глава 3.

Додаци храни за животиње одобрени на основу посебног прописа о условима употребе додатака храни за животиње:

Зоотехнички додаци: "остали зоотехнички додаци" обухваћени посебним прописом о условима употребе додатака храни за животиње.

- антибиотици: сви додаци
- кокцидиостати и хистомоноостати: сви додаци
- унапређивачи раста: сви додаци.

ПРИЛОГ V**Глава 1.**

Листа одобрених субјеката у пословању са храном за животиње

1	2	3	4	5
Број одобрења	Дјелатност	Назив субјекта у пословању са храном(1)	Адреса(2)	Напомена

- (1) Назив субјекта у пословању са храном за животиње
(2) Адреса субјекта у пословању са храном за животиње

Глава 2.

Идентификациони број мора имати следећу структуру:

1. слово "α" ако је пословање са храном за животиње одобрено;
2. ISO код БиХ;
3. референтни број одобрења са највише осам алфанумеричких знакова.

Na osnovu člana 34. stav 4., člana 51. stav 1. tač. 9. i člana 25. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, na 32. sjednici, održanoj 19. novembra 2015. godine, donijelo je

ODLUKU**O HIGIJENI HRANE ZA ŽIVOTINJE****DIO PRVI - OPĆE ODREDBE****Član 1.**

(Predmet)

Ovom Odlukom se propisuju opća pravila o higijeni hrane za životinje, uslovi i postupak osiguravanja sljedivosti hrane za životinje, uslovi i postupak registracije i odobrenje objekata.

Član 2.

(Područje djelovanja)

- (1) Ova Odluka primjenjuje se na:
 - a) дјелатности субјеката у пословању с храном за животиње на свим нивоима počevši od primarne производње до и укључујући стављања на тржиште хране за животиње;
 - b) hranidbu životinja koje se koriste za производњу хране;
 - c) uvoz iz drugih zemalja i izvoz u druge zemlje хране за животиње.
- (2) Ova Odluka ne primjenjuje se na:
 - a) производњу хране за животиње за потребе vlastitog домаћинства:
 - 1) за животиње које се користе за производњу хране за потребе vlastitog домаћинства, i
 - 2) за животиње које се не узгајају за производњу хране.
 - b) ishranu životinja koje se koriste за производњу хране за личну потрошњу у домаћинству или за дјелатности наведене у члану 2. stav (1) tačka c) Правилника о хигијени хране ("Službeni glasnik BiH", broj 4/13).
 - c) hranidbu životinja koje se не узгајају за производњу хране;
 - d) direktno snabdijevanje manjim količinama хране за животиње из примарне производње од стране произвођача на локалном нивоу локалним пољопривредним газдинствима за употребу на тим газдинствима;
 - e) maloprodaju хране за кућне љубимце.
- (3) За активности из става (2) овог члана ће се прописати посебна правила и водичи у циљу испуњавања услова ове Одлуке.
- (4) Посебна правила из става (3) овог члана donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (у даљњем тексту: MVTEO), на приједлог Уреда за ветеринарство Bosne i Hercegovine (у даљњем тексту: Уред).
- (5) Vodiče из става (3) овог члана propisuje i donosi Уред.

Član 3. (Definicije)

- (1) Za potrebe ove Odluke primjenjuju se definicije iz Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) i Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04).
- (2) U svrhu primjene ove Odluke koriste se i sljedeće definicije:
 - a) "*dodaci hrani za životinje*" - svaka supstanca ili mikroorganizam ili pripravci, osim krmiva i premiksa, koji se s namjerom dodaju hrani za životinje ili vodi kako bi povoljno uticali na hranu za životinje ili životinjski proizvod, zadovoljavali nutritivne potrebe životinja, povoljno uticali na ekološke posljedice uzgoja životinja, povoljno uticali na uzgoj životinja, proizvodnost ili dobrobit životinja posebno za dodatke koji utiču na želučano-crijevu floru ili probavljivost hrane za životinje, te imali kokcidiostatski ili histomonostatski učinak;
 - b) "*higijena hrane za životinje*" - označava mjere i uslove potrebne za nadzor nad rizicima i osiguranje upotrebljivosti hrane za životinje za ishranu životinja koje uzimaju u obzir njenu predviđenu upotrebu;
 - c) "*Centralni nadležni organ*" - je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine - Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine;
 - d) "*Nadležni entitetski organi*" su nadležni organi definirani Zakonom o veterinarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/00), Zakonom o veterinarstvu u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 42/08) i Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) u slučaju Brčko Distrikta;
 - e) "*Nadležni veterinarski inspekcijски organi entiteta i Brčko Distrikta*" - su nadležni organi definirani Zakonom o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 69/05), Zakonom o inspekcijama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 74/10) i Zakonom o inspekcijama Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta", br. 24/08 i 25/08);
 - f) "*objekt*" - svaka građevinska jedinica u kojoj se obavlja poslovanje s hranom za životinje;
 - g) "*subjekt u poslovanju s hranom za životinje*" - je fizičko ili pravno lice, odgovorno da osigura da se zahtjevi iz ove Odluke ispunjavaju unutar poslovanja s hranom za životinje kojim upravlja;
 - h) "*primarna proizvodnja hrane za životinje*" - je proizvodnja poljoprivrednih proizvoda, uključujući uzgoj, žetvu, mužu, uzgoj životinja (prije klanja) ili ribolov, isključivo za dobijanje proizvoda koji nakon žetve, ubiranja ili ulova ne podliježu nijednom drugom postupku osim jednostavne fizičke obrade.

DIO DRUGI - OBAVEZE

Član 4. (Opće obaveze)

- (1) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju osigurati da se sve faze proizvodnje, prerade i distribucije koje su pod njihovim nadzorom provode u skladu s propisima na snazi u Bosni i Hercegovini, dobrom higijenskog praksom i da zadovoljavaju propisane higijenske zahtjeve utvrđene odredbama ove Odluke.
- (2) Za ishranu životinja koje se upotrebljavaju za proizvodnju hrane, subjekti moraju poduzeti mjere i provoditi postupke

kako bi opasnost od biološke, hemijske i fizičke kontaminacije hrane za životinje, životinja i životinjskih proizvoda sveli na najmanju moguću mjeru.

Član 5. (Posebne obaveze)

- (1) Za postupke na nivou primarne proizvodnje hrane za životinje i s njima povezane postupke navedene u tač. a) do c) ovog stava subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju poštovati odredbe iz Priloga I. ove Odluke ukoliko se odnose na postupke koje provode:
 - a) transport, skladištenje i rukovanje primarnim proizvodima na mjestu proizvodnje;
 - b) poslove transporta pri isporuci primarnih proizvoda od mjesta proizvodnje do objekta;
 - c) miješanje hrane za životinje isključivo za potrebe vlastitih poljoprivrednih farmi bez upotrebe dodataka hrani za životinje ili premiksa osim silažnih dodataka hrani za životinje.
- (2) Za postupke, osim postupaka iz stava (1) ovog člana, uključujući miješanje hrane za životinje isključivo za potrebe vlastitoga poljoprivrednoga gazdinstva pri upotrebi dodataka hrani za životinje ili premiksa, osim silažnih dodataka hrani za životinje, subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju poštovati odredbe iz Priloga II. ove Odluke kad se one odnose na poslove koje oni obavljaju.
- (3) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju:
 - a) pridržavati se posebnih mikrobioloških kriterija;
 - b) poduzimati mjere ili postupke potrebne za ispunjavanje specifičnih ciljeva propisanih posebnim propisima, ovisno o zahtjevima za hranu za životinje kojom rukuju.
- (4) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje mogu koristiti vodiče navedene u Dijelu III- Vodiči dobre higijenske prakse ove Odluke u cilju ispunjavanja odredbi ove Odluke.
- (5) Pri hranidbi životinja koje se koriste za proizvodnju hrane, porodična poljoprivredna gazdinstva moraju ispunjavati uslove iz Priloga III. ove Odluke.
- (6) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje i porodična poljoprivredna gazdinstva mogu jedino nabavljati i upotrebljavati hranu za životinje iz objekata koji su registrirani i/ili odobreni u skladu s ovom Odlukom.
- (7) Kriterije i specifične ciljeve navedene u stavu (3) ovog člana propisuje MVTEO na prijedlog Ureda.

Član 6.

(Analiza rizika i kritične kontrolne tačke-HACCP)

- (1) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje koji provode postupke, izuzev postupaka iz člana 5. stav (1) ove Odluke, moraju izraditi, provoditi i stalno održavati pisane postupke ili postupke koji se zasnivaju na HACCP-a principima.
- (2) HACCP principi iz stava (1) ovog člana se sastoje od sljedećeg:
 - a) identifikacije svih opasnosti koje se moraju spriječiti, otkloniti ili smanjiti na prihvatljivu mjeru;
 - b) identifikacije kritični kontrolni tački u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije u kojima je nadzor nužan kako bi se rizik spriječio ili uklonio ili se smanjio na prihvatljivu mjeru;
 - c) utvrđivanja kritične granice na kritičnim kontrolnim tačkama koje određuju prihvatljivost od neprihvatljivosti kad je riječ o sprječavanju, uklanjanju ili smanjenju utvrđenih rizika;
 - d) uspostavljanje i provođenje efikasnih postupaka plana praćenja/monitoringa na kritičnim kontrolnim tačkama;

- e) uspostavljanje popravni radnji, kada se prilikom praćenja/monitoringa pokaže, da kritična kontrolna tačka nije pod nadzorom;
 - f) određivanje postupaka, koji se moraju redovno provoditi, radi potvrde efikasnog funkcioniranja mjera navedenih u tač. od a) do e) ovog stava; i
 - g) prikupljanje dokumenata i uspostavljanje evidencije proporcijalne tipu i veličini poslovanja s hranom radi verificiranja efikasne primjene mjera navedenih u tač. od a) do f) ovog stava.
- (3) Kod bilo kakve promjene proizvoda, prerade, skladištenja i distribucije ili bilo koje njene faze, subjekti u poslovanju s hranom za životinje su dužni preispitati postupak i uvesti potrebne promjene.
- (4) Kao dio sistema postupaka iz stava (1) ovog člana subjekti u poslovanju s hranom za životinje mogu koristiti vodiče za dobru higijensku praksu zajedno s vodičem o primjeni HACCP-a koji je izrađen u skladu s članom 18. ove Odluke.
- (5) Detaljne mjere za provedbu ovog člana propisat će MVTEO na prijedlog Ureda.

Član 7.

(Dokumentacija vezana za HACCP sistem)

- (1) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju:
- a) pružiti nadležnom entitetskom organu ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH) dokaze da postupaju u skladu s članom 6. ove Odluke na način na koji taj nadležni entitetski organ ili Brčko Distrikt BiH traži, pri čemu nadležni entitetski organ ili Brčko Distrikt BiH mora voditi računa o vrsti i obimu posla subjekta u poslovanju s hranom za životinje;
 - b) osigurati u svakom trenutku ažurirane dokumente koji opisuju postupke izrađene u skladu s članom 6. ove Odluke.
- (2) Detaljne mjere za provedbu ovog člana donijeti će MVTEO na prijedlog Ureda.

Član 8.

(Službene kontrole, prijava i registracija)

- (1) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju:
- a) prijaviti svaki objekt koji je pod njihovom odgovornošću a koji djeluje u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade, skladištenja, transporta ili distribucije hrane za životinje odgovarajućem nadležnom entitetskom organu ili Brčko Distriktu BiH, u skladu s procedurom koju taj nadležni organ traži radi registracije;
 - b) dostaviti, nadležnom entitetskom organu ili Brčko Distriktu BiH, ažurne podatke o svakom objektu koji je pod njihovom odgovornošću iz tačke a) ovog stava, uključujući prijavljivanje nadležnom entitetskom organu ili Brčko Distriktu BiH svake veće promjene djelatnosti te svakog zatvaranja postojećeg objekta.
- (2) Nadležni entitetski organ i Brčko Distrikt BiH vodi registar ili registre objekata koji posluju s hranom za životinje.
- (3) Način i oznake za dodjeljivanje broja registriranom objektu će propisati Ured, najkasnije mjesec dana od dana objavljivanja ove Odluke u "Službenom glasniku BiH".

Član 9.

(Odobranje subjekata u poslovanju s hranom za životinje)

- (1) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje, obuhvaćeni ovom Odlukom, osiguravaju da objekte pod njihovim nadzorom odobri nadležni organ entiteta ili Brčko Distrikta BiH, u skladu s procedurom koju taj nadležni organ

zahtijeva i to u slučaju kada se u takvim objektima obavlja jedna od sljedećih djelatnosti:

- a) proizvodnja i/ili stavljanje na tržište dodataka hrani za životinje koji su obuhvaćeni posebnim propisom o uslovima upotrebe dodataka hrani za životinje i proizvodi koji su navedeni u Prilogu IV. Poglavlje 1. Pravilnika o stavljanju na tržište i korištenju hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 15/13);
 - b) proizvodnja i/ili stavljanje na tržište premiksa pripremljenih upotrebom dodataka hrani za životinje navedenih u Prilogu IV. Poglavlje 2. ove Odluke;
 - c) proizvodnja i/ili stavljanje na tržište ili proizvodnja isključivo za potrebe vlastitog poljoprivrednog gazdinstva krmnih smjesa upotrebom dodataka hrani za životinje ili premiksa koje sadržavaju dodatke hrani za životinje navedene u Prilogu IV. Poglavlje 3. ove Odluke.
- (2) Način i oznake za dodjeljivanje broja odobrenom objektu će propisati Ured, najkasnije mjesec dana od dana objavljivanja ove Odluke u "Službenom glasniku BiH".

Član 10.

(Zahtjevi)

Subjekti u poslovanju s hranom ne smiju poslovati ukoliko:

- a) nisu registrirani u skladu s članom 8. ove Odluke; ili
- b) nisu odobreni, u slučaju kada se objekti bave jednom od djelatnosti navedenim u članu 9. ove Odluke.

Član 11.

(Odobranje objekta)

- (1) Objekt koji podliježe odobrenju u skladu s članom 9. ove Odluke ne može poslovati ukoliko nadležni organ entiteta ili Brčko Distrikta BiH nije izdao odobrenje za obavljanje djelatnosti u skladu s odredbama ovog člana.
- (2) Nadležni organ entiteta ili Brčko Distrikta BiH će izdati:
- a) tom objektu punopravno odobrenje za obavljanje djelatnosti nakon posjete na licu mjesta, ukoliko takva posjeta pokaže da objekti ispunjavaju odgovarajuće zahtjeve iz ove Odluke; ili
 - b) tom objektu uslovno odobrenje, ako se posjetom na licu mjesta pokaže da objekt ispunjava sve zahtjeve povezane s infrastrukturom i opremom.
- (3) Punopravno odobrenje za objekte iz tačke b) stava (1) ovog člana izdaje se samo ako nova posjeta na licu mjesta koja se obavlja u roku od tri mjeseca od izdavanja uslovnog odobrenja pokaže da objekt ispunjava sve zahtjeve iz ove Odluke.
- (4) Ukoliko nadležni organ entiteta ili Brčko Distrikta BiH prilikom posjete objektu iz stava (3) ovog člana uoči da je došlo do očiglednog napretka, a objekt još uvijek ne ispunjava sve zahtjeve ove Odluke, nadležni organ može produžiti uslovno odobrenje. Međutim, uslovno odobrenje ne smije premašiti rok od ukupno šest mjeseci.

Član 12.

(Privremeni opoziv registracije ili odobrenja)

- (1) Nadležni organ entiteta ili Brčko Distrikta BiH može privremeno opozvati registraciju objekta ili odobrenje koje je prethodno izdao u skladu sa čl. 8. i 9. ove Odluke objektu za obavljanje jedne ili više njegovih djelatnosti ukoliko se utvrdi da objekt više ne ispunjava uslove koji se odnose na te djelatnosti.
- (2) Opoziv iz stava (1) ovog člana traje sve dok objekt ponovo ne ispunji tražene uslove.
- (3) U slučaju da u roku od jedne godine objekt ne ispunji tražene uslove nadležni organ entiteta ili Brčko Distrikta BiH će postupati u skladu s članom 13. stav (1) tačka b) ove Odluke.

Члан 13.

(Opoziv registracije ili odobrenja)

Nadležni entitetski organ ili Brčko Distrikt BiH može opozvati registraciju ili odobrenje koje je prethodno izdao u skladu sa čl. 8. i 9. ove Odluke objektu za obavljanje jedne ili više njegovih djelatnosti kada:

- a) objekt prestaje obavljati jednu ili više svojih djelatnosti;
- b) se utvrdi da objekt u periodu od jedne godine ne ispunjava uslove koji se odnose na djelatnosti koje obavlja;
- c) utvrdi ozbiljne nedostatke ili mora u više navrata zaustaviti proizvodnju u objektu, a subjekt u poslovanju s hranom za životinje i dalje ne može dati odgovarajuća jamstva za buduću proizvodnju.

Члан 14.

(Izmjene i dopune registracije ili odobrenja objekta)

Nadležni organ entiteta ili Brčko Distrikta BiH na zahtjev subjekta u poslovanju s hranom za životinje izmjenjuje i dopunjuje registraciju ili odobrenje koje je prethodno izdao u skladu sa čl. 8. i 9. ove Odluke objektu kada objekt dokaže svoju sposobnost za obavljanje dodatnih djelatnosti uz one za koje je registriran ili odobren ili za djelatnosti koje zamjenjuju te djelatnosti.

Члан 15.

(Izuzeće od obaveze posjeta na licu mjesta)

- (1) Nadležni entitetski organi ili Brčko Distrikta BiH nisu obavezni obaviti posjetu na licu mjesta koja je propisana članom 11. ove Odluke za one subjekte u poslovanja s hranom za životinje čija je djelatnost ograničena isključivo na trgovanje i koja ne drže proizvode u svojim prostorima.
- (2) Subjekti u poslovanja s hranom za životinje navedene u stavu (1) ovog člana prema nadležnom entitetskom organu ili Brčko Distriktu BiH daju izjavu u obliku o kojem odlučuje nadležni entitetski organ ili Brčko Distrikta BiH, da hrana za životinje koju stavljaju na tržište ispunjava uslove iz ove Odluke.

Члан 16.

(Lista registriranih i odobrenih objekata)

- (1) Nadležni organ entiteta ili Brčko Distrikta BiH, za svaku djelatnost koju registrira u skladu s članom 8. ove Odluke, dostavlja registre objekata iz člana 8. stav (3) ove Odluke Uredu koji vodi jedinstvenu listu svih registriranih objekata u Bosni i Hercegovini.
- (2) Podaci o objektu koje je nadležni organ entiteta ili Brčko Distrikta BiH odobrio u skladu s članom 11. ove Odluke, dostavljaju se od strane nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH Uredu koji vodi jedinstvenu listu svih odobrenih objekata u Bosni i Hercegovini pod pojedinačnim identifikacijskim brojem.
- (3) Ured redovno ažurira liste navedene u st. (1) i (2) ovog člana.
- (4) Lista iz stava (2) ovog člana mora se izraditi u skladu s modelom koji je naveden u Prilogu V. Poglavlje 1. ove Odluke.
- (5) Identifikacijski broj iz stava (2) ovog člana mora biti u obliku koji je naveden u Prilogu V. Poglavlje 2. ove Odluke.
- (6) Listu iz stava (2) ovog člana Ured objavljuje na web stranici Ureda.
- (7) Ažuriran Registar iz st. (1) i (2) ovog člana nadležni organ entiteta ili Brčko Distrikta BiH dostavlja Uredu svaki šest mjeseci.

TREĆI DIO - VODIČI ZA DOBRU PRAKSU

Члан 17.

(Izrada, distribucija i primjena vodiča)

Nadležni organi izrađuju vodiče za dobru higijensku praksu i za primjenu načela HACCP, koje subjekti u poslovanju s hranom za životinje dobrovoljno primjenjuju, u skladu s odredbama člana 18. ove Odluke, te podstiču njihovu distribuciju i primjenu.

Члан 18.

(Vodiči za dobru praksu)

- (1) Vodiče za dobru praksu izrađuje i distribuira Ured, uz konsultacije s drugim nadležnim organima i predstavnicima strana na čije interese mogu značajno uticati, kao što su udruženja subjekata u poslovanju s hranom za životinje i udruženja potrošača u skladu s Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa ("Službeni glasnik BiH", broj 81/06).
- (2) Vodiči iz stava (1) ovog člana moraju:
 - a) imati sadržaj primjenjiv u sektorima kojima su namijenjeni i
 - b) biti prihvatljivi kao vodiči za zadovoljavanje zahtjeva ove Odluke u onim sektorima i za onu hranu za životinje na koju se odnose.
- (3) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje vodiče iz stava (1) ovog člana mogu upotrebljavati dobrovoljno u cilju usklađivanja s odredbama ove Odluke.

ČETVRTI DIO - UVOZ I IZVOZ

Члан 19.

(Uvoz)

- (1) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje koji uvoze hranu za životinje u Bosnu i Hercegovinu dužni su postupati u skladu sa:
 - a) odredbama Zakona o veterinarstvu u Bosne i Hercegovine, i
 - b) Zakona o hrani koje se tiču uvoza iz drugih zemalja;
- (2) Hrana za životinje koja se uvozi u Bosnu i Hercegovinu u skladu sa stavom (1) ove Odluke mora udovoljavati:
 - a) odredbama ove Odluke;
 - b) odredbama drugih propisa koji su na snazi u Bosni i Hercegovini vezano za hranu za životinje;
 - c) uslovima koje je centralni nadležni organ utvrdio kao jednakovrijednim uslovima na snazi u Bosni i Hercegovini.

Члан 20.

(Izvoz)

- (1) Hrana za životinje koja se proizvodi u Bosni i Hercegovini, uključujući hranu za životinje koje se ne uzgajaju za proizvodnju hrane, za stavljanje na tržište u drugim zemljama, mora ispunjavati odredbe iz člana 12. Zakona o hrani.
- (2) Hrana za životinje koja se namjerava izvoziti iz Bosne i Hercegovine mora udovoljavati:
 - a) odredbama ove Odluke;
 - b) odredbama drugih propisa koji su na snazi u Bosni i Hercegovini vezano za hranu za životinje;
 - c) uslovima koje je nadležni organ zemlje uvoznice utvrdio za hranu za životinje porijeklom iz Bosne i Hercegovine.

PETI DIO- ZAVRŠNE ODREDBE

Члан 21.

(Prilozi)

- (1) Prilozi od I. do V. sastavni su dio ove Odluke.
- (2) Izmjene i dopune Priloga ove Odluke donosi Vijeće ministara na prijedlog Ureda u skladu s izmjenama i dopunama važećih propisa, iskustvom stečenim provedbom

sistema zasnovanog na HACCP-u principima, tehnološkim razvojem i naučnim savjetima posebno nove ocjene rizika koji se odnose na ovu oblast.

Član 22.

(Sistem brzog uzbunjivanja)

Ako je određena hrana za životinje, uključujući hranu za životinje koje se ne uzgajaju za proizvodnju hrane, opasna za ljudsko zdravlje ili za zdravlje životinja ili za okoliš u skladu sa Zakonom o hrani primjenjuje se princip obavještanja svih nadležnih organa uključenih u lanac službene kontrole.

Član 23.

(Prijelazni period)

- (1) Prijelazni period za primjenu ove Odluke je 12 mjeseci od dana stupanja na snagu Odluke.
- (2) Odredbe čl. 8. i 9. ove Odluke ne sprječavaju objekt da hranu stavlja na tržište u periodu između početka primjene navedene u stavu (1) ovog člana i prve sljedeće posjete nadležnog organa entiteta ili Brčko Distrikta BiH ukoliko objekt:
 - a) podliježe registraciji ili odobrenju u skladu sa čl. 8. i 9. ove Odluke i ako je hranu za životinje stavio na tržište u skladu s važećom legislativom na snazi u Bosni i Hercegovini neposredno prije primjene ove Odluke, ili
 - b) pripada onoj vrsti objekata za koje se prije primjene ove Odluke nije zahtijevala registracija ili odobrenje u skladu sa čl. 8. i 9. ove Odluke.

Član 24.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 254/15
19. novembra 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

PRIOLOG I.

PRIMARNA PROIZVODNJA DIO A

Zahtjevi za poslovanja s hranom za životinje na nivou primarne proizvodnje hrane za životinje iz stava (1) člana 5. ove Odluke

I. Odredbe o higijeni

1. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje odgovorni za primarnu proizvodnju hrane za životinje osiguravaju da se njihovim djelovanjem upravlja i da se ono provodi na način koji sprječava, eliminiira ili na najmanju moguću mjeru svodi rizike koji mogu ugroziti sigurnost hrane za životinje.
2. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje osiguravaju, koliko je to moguće, da se primarni proizvodi proizvode, pripremaju, čiste, pakiraju, skladište i transportiraju pod njihovim nadzorom zaštićeni od kontaminacije i kvarenja.
3. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje ispunjavaju obaveze utvrđene tačkama 1. i 2. ove Odredbe u skladu s odgovarajućim propisima Bosne i Hercegovine koji se odnose na nadzor nad rizikom i uključuju:
 - (i) mjere za nadzor nad opasnom kontaminacijom kao npr. nad onom koja potiče iz zraka, zemlje, vode, umjetnih đubriva, proizvoda za zaštitu bilja, biocida, veterinarskih lijekova te rukovanjem i uklanjanjem otpadnih supstanci, i
 - (ii) mjere koje se odnose na zdravlje biljaka, zdravlje životinja i na okoliš koje utiču na sigurnost hrane za životinje, uključujući programe praćenja i nadzora nad bolešću životinja i prenositeljima bolesti životinja.

4. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje primjenjuju, kad je to potrebno, odgovarajuće mjere koje posebno uključuju:

- (a) čišćenje i, kad je to potrebno, odgovarajuću dezinfekciju nakon čišćenja pogona, opreme, spremnika, sanduka i vozila koji se upotrebljavaju pri proizvodnji, pripremi, razvrstavanju, pakiranju, skladištenju i transportu hrane za životinje;
- (b) kad je to potrebno, osiguranje uslova za higijensku proizvodnju, transport i skladištenje hrane za životinje te čistoću te hrane;
- (c) kad je to potrebno, upotrebu čiste vode kako bi se spriječilo opasno onečišćenje (kontaminacija);
- (d) sprječavanje, u mjeri u kojoj je to moguće, opasnog onečišćenja (kontaminacije) od strane životinja i štetočina;
- (e) odvojeno i sigurno skladištenje i rukovanje otpadom i opasnim supstancama, kako bi se spriječila opasna kontaminacija;
- (f) osiguranje da ambalaža nije izvor opasnog onečišćenja hrane za životinje;
- (g) vođenje računa o rezultatima svih važnih analiza provedenih na uzorcima uzetim iz primarnih proizvoda ili analiza drugih uzoraka bitnih za sigurnost hrane za životinje.

II. Vođenje evidencije

1. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje vode evidenciju koja se odnosi na mjere uvedene za nadzor nad rizikom na odgovarajući način i za odgovarajući period koji je proporcionalan vrsti i veličini poslovanja s hranom za životinje. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju relevantne informacije iz tih evidencija staviti na raspolaganje nadležnom entitetskom organu ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.
2. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju naročito voditi evidenciju o:
 - (a) svakoj upotrebi proizvoda za zaštitu bilja i biocida;
 - (b) genetski modificiranom sjemenu;
 - (c) svakoj pojavi štetočina ili bolesti koja može uticati na sigurnost primarnih proizvoda;
 - (d) rezultatima svih analiza provedenih na uzorcima uzetim iz primarnih proizvoda ili drugih uzoraka uzetih za dijagnostičke svrhe koji su važni za sigurnost hrane za životinje;
 - (e) izvoru i količini svih sirovina hrane za životinje (input) te određitu i količini sve proizvedene hrane za životinje (output).
3. Ostala lica, npr. veterinari, agronomi i poljoprivredni tehničari mogu pomagati subjektima u poslovanju s hranom za životinje pri vođenju evidencije koja se odnosi na djelatnosti koje se obavljaju na farmi.

DIO B

Preporuke za upute za dobru praksu

1. U vodiče navedene u trećem dijelu - **Vodiči za dobru higijensku praksu** ove Odluke treba uključiti upute o dobroj praksi za nadzor nad opasnošću u primarnoj proizvodnji hrane za životinje.
2. Upute za dobru praksu uključuju odgovarajuće informacije o riziku koji proizlazi iz primarne proizvodnje hrane za životinje i mjera za nadzor nad rizikom uključujući odgovarajuće mjere koje su utvrđene u propisima na snazi u Bosni i Hercegovini, kao što su:
 - (a) nadzor nad kontaminacijom mikotoksinima, teškim metalima, radioaktivnim materijalima;
 - (b) upotreba vode, organskog otpada i umjetnih đubriva;

- (c) ispravna i odgovarajuća upotreba proizvoda za zaštitu bilja i biocida i njihova sljedivost;
- (d) ispravna i odgovarajuća upotreba veterinarskih lijekova i dodataka hrani za životinje i njihova sljedivost;
- (e) priprema, skladištenje i sljedivost sastojaka za hranu za životinje;
- (f) ispravno uklanjanje uginulih životinja, otpada i stelje;
- (g) zaštitne mjere za sprječavanje unošenja zaraznih bolesti koje se na životinje prenose hranom za životinje te svaka obaveza njihova prijavljivanja nadležnom organu;
- (h) postupci, prakse i metode koje osiguravaju da se hrana za životinje proizvodi, priprema, pakira, skladišti i transportira u skladu s odgovarajućim higijenskim uslovima, uključujući efikasno čišćenje i nadzor nad štetocinima;
- (i) pojedinosti koje se odnose na vođenje evidencije.

PRIOLOG II.

ZAHTJEVI ZA POSLOVANJA S HRANOM ZA ŽIVOTINJE, OSIM ZA POSLOVANJA NA NIVOU PRIMARNE PROIZVODNJE HRANE ZA ŽIVOTINJE IZ STAVA (1) ČLANA 5. OVE ODLUKE

DEFINICIJE

U svrhe korištenja ovog Priloga primjenjivat će se sljedeće definicije:

- a) "*šarža*" ili "*serija*" - određena količina hrane za životinje koja ima zajednička svojstva, kao što su porijeklo, vrsta hrane za životinje, vrsta pakiranja, pakiratelj, pošiljatelj ili označavanje, a u slučaju proizvodnog postupka to je jedinica proizvodnje iz pojedinog objekta koji koristi jedinstvene proizvodne parametre ili više takvih jedinica kada se proizvode u neprekidnom nizu i zajedno se skladište;
- b) "*proizvodi dobijeni od biljnih ulja*" - su svi proizvodi dobijeni od sirovog ili obnovljenog ulja oleohemijskom ili biodizel preradom ili destilacijom, hemijskim ili fizičkim rafiniranjem, osim rafiniranog ulja.
- c) "*topljenje masti*" - je miješanje sirovog ulja, životinjskih masti, ulja izvađenih iz prehrambene industrije i/ili proizvoda dobijenih od toga da se proizvode pomiješana ulja ili masti, s izuzetkom isključivo skladištenju uzastopnih serija.

POGONI I OPREMA

1. Pogoni za preradu i skladištenje hrane za životinje, oprema, spremnici, sanduci, vozila i njihov neposredni okoliš moraju biti čisti i moraju se provoditi programi za nadzor nad štetocinima.
2. Projektiranje, izvedba, konstrukcija i veličina pogona i opreme moraju biti takvi da:
 - (a) omogućuju odgovarajuće čišćenje i/ili dezinfekciju;
 - (b) na najmanju moguću mjeru svede rizik od pogreške te da onemogućuju kontaminaciju, unakrsnu kontaminaciju i općenito svaki škodljivi uticaj na sigurnost i kvalitet proizvoda. Mašine koje dolaze u dodir s hranom za životinje nakon svakog vlažnog procesa čišćenja moraju se osušiti.
3. Pogone i opremu koji se upotrebljavaju za miješanje i/ili proizvodnju treba na odgovarajući način i redovno provjeravati u skladu s pisanim postupcima koje prethodno utvrdi proizvođač.
 - (a) Sve vage i mjerni uređaji koji se upotrebljavaju u proizvodnji hrane za životinje moraju odgovarati

rasponu težina ili volumena koji se mjere, a njihovu tačnost treba redovno provjeravati.

- (b) Sve mješalice koje se upotrebljavaju u proizvodnji hrane za životinje moraju odgovarati rasponu težina ili volumena koji se miješaju i pomoću njih moraju se moći proizvoditi odgovarajuće homogene mješavine i homogena razrjeđenja. Subjekti poslovanja pokazuju efikasnost mješalica obzirom na homogenost.
4. Pogoni moraju imati odgovarajuće prirodno i/ili umjetno osvjetljenje.
 5. Uređaji za drenažu moraju odgovarati namijenjenoj svrsi; moraju biti projektirani i konstruirani tako da se izbjegne kontaminacija hrane za životinje.
 6. Kvalitet vode koja se upotrebljava u proizvodnji hrane za životinje mora biti odgovarajuća; vodovi za vodu moraju biti inertni.
 7. Otpadne vode, otpad i kišnica odvođene se tako da ne utiču na opremu i sigurnost i kvalitet hrane za životinje. Kvarjenje i prašinu treba nadzirati kako bi se spriječila invazija štetocina.
 8. Prozore i druge otvore treba, kad je to potrebno, zaštititi od štetocina. Vrata se moraju dobro zatvarati i kad su zatvorena moraju biti nepropusna za štetocine.
 9. Stropovi i gornji dijelovi moraju se projektirati, izvesti, konstruirati i dovršiti tako da se spriječi akumulacija prljavštine te smanji kondenzacija, rast nepoželjne plijesni i otpadanje čestica koje mogu uticati na sigurnost i kvalitet hrane za životinje.
 10. Objekti koji jednu ili više navedenih aktivnosti vrše za stavljanje proizvoda na tržište koji se koriste kao hrana za životinje, moraju biti predmet odobravanja u skladu sa stavom (1) člana 10. ovog Pravilnika:
 - a) proizvode sirova biljna ulja, izuzev onog navedenog u Pravilniku o higijeni hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 4/13);
 - b) oleohemijska proizvodnja masnih kiselina;
 - c) proizvodnja biodizela;
 - d) proizvodnja topljene masti.

OSOBLJE

Poslovanja s hranom za životinje moraju uključivati dovoljno osoblja koje ima vještine i kvalifikacije potrebne za proizvodnju proizvoda o kojima je riječ. Mora se sastaviti organigram osoblja u kojem se navode kvalifikacije (npr. diplome, stručno iskustvo) i odgovornosti nadzornog osoblja i on mora biti na raspolaganju nadležnom veterinarskom inspekcijском organu entiteta i Brčko Distrikta odgovornom za inspekciju. Svo osoblje mora biti nedvosmisleno obaviješteno o svojim dužnostima, odgovornostima i ovlastima, što je posebno važno za postizanje željenog kvaliteta proizvoda kad dođe do kakve promjene.

PROIZVODNJA

1. Mora se imenovati kvalificirano lice odgovorno za proizvodnju.
2. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju osigurati da se različite faze proizvodnje provode u skladu s prethodno pisanim postupcima i uputama čiji je cilj definirati, provjeriti i prevladati kritične tačke u proizvodnom procesu.
3. Ako je to potrebno, moraju se poduzeti tehničke ili organizacijske mjere da se izbjegne ili na najmanju moguću mjeru svede svaka unakrsna kontaminacija i sve pogreške. Moraju postojati dovoljna i odgovarajuća sredstva za provođenje provjere tokom proizvodnje.
4. Mora se pratiti prisutnost zabranjene hrane za životinje, nepoželjnih supstanci i drugih supstanci koje su opasne za

ljudsko zdravlje i zdravlje životinja i uspostaviti odgovarajuće strategije nadzora kako bi se rizik sveo na najmanju moguću mjeru.

5. Odpad i materijal neprikladan kao hrana za životinje treba izolirati i identificirati. Svaki takav materijal koji sadrži opasan nivo veterinarskih lijekova, kontaminanata ili drugih rizičnih sastojaka treba na odgovarajući način ukloniti i ne upotrebljavati kao hranu za životinje.
6. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurali efikasno slijeđenje proizvoda.
7. Objekti za topljenje masti koji stavljaju na tržište hranu za životinje namijenjenu ishrani životinja moraju sve proizvode držati fizički odvojene od proizvoda koji su namijeni u druge svrhe, osim u slučaju kada ti proizvodi ispunjavaju uslove:
 - iz ove Odluke ili iz člana 5. Pravilnika o higijeni hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 4/13);
 - u skladu s Pravilnikom o neželjenim supstancama u hrani za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 72/11).
8. Na oznaci takvih proizvoda mora biti jasno vidljiva namjena tog proizvoda ili naznačeno da se radi o hrani za životinje. Šarža ili serija koju proizvođač naznači kao šaržu ili seriju koja nije namijenjena za ishranu životinja ili ishranu Alpha ova oznaka se ne smije naknadno mijenjati od strane operatera u kasnijoj fazi.

KONTROLA KVALITETA

1. Kad je to potrebno, mora se imenovati kvalificirano lice odgovorno za kontrolu kvaliteta.
2. Kao dio sistema kontrole kvaliteta, poslovanja s hranom za životinje moraju imati pristup laboratoriji s odgovarajućim osobljem i opremom.
3. Mora se sastaviti i provesti pisani plan kontrole kvaliteta koji mora sadržavati provjere kritičnih tačaka u proizvodnom procesu, postupcima uzorkovanja i njihovoj učestalosti, metodama analize i njihovoj učestalosti, usklađenosti sa specifikacijama - i na određitu u slučaju neusklađenosti - i to u čitavom procesu od prerade materijala do gotovih proizvoda.
4. Kako bi osigurao sljedivost, proizvođač mora imati dokumentaciju koja se odnosi na sirovine koje se upotrebljavaju u gotovim proizvodima. Takva dokumentacija mora biti dostupna nadležnom entitetskom organu i Brčko Distriktu BiH ili nadležnom veterinarskom inspekcijском organu entiteta i Brčko Distrikta BiH tokom perioda koji odgovara upotrebi zbog koje su proizvodi stavljeni na tržište. Osim toga, uzorci sastojaka svake serije proizvoda proizvedenih i stavljenih na tržište ili svakoga specifičnog dijela proizvodnje (u slučaju kontinuirane proizvodnje) moraju se uzeti u dovoljnoj količini postupkom koji prethodno odredi proizvođač i moraju se čuvati kako bi se osigurala sljedivost (u redovnim razmacima u slučaju proizvodnje isključivo za vlastite potrebe proizvođača). Uzorci se moraju zapečatiti i označiti radi lakše identifikacije; moraju se skladištiti pod uslovima koji sprječavaju svaku nenormalnu promjenu u sastavu uzorka ili bilo kakvo krivotvorenje. Moraju biti dostupni nadležnom entitetskom organu i Brčko Distriktu BiH ili nadležnom veterinarskom inspekcijском organu entiteta i Brčko Distrikta BiH tokom perioda koji odgovara upotrebi zbog koje je hrana za životinje stavljena na tržište. U slučaju hrane za životinje koje se ne uzgajaju za

proizvodnju hrane, proizvođač hrane za životinje mora čuvati samo uzorke gotovog proizvoda.

MONITORING DIOKSINA

1. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje koji na tržište stavljaju masti, ulja ili njihove proizvode uključujući i krmne smjese iste moraju podvrgnuti testiranju u akreditiranim laboratorijama na zbir dioksina i dioksina poput PCB u skladu s Pravilnikom o neželjenim supstancama u hrani za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 72/11), s posljednjim izmjenama i dopunama)
 2. Za dopunu HACCP sistema subjekata u poslovanju s hranom za životinje, testiranja koja su navedena u tački 1. se provode u jednom od sljedećih intervala:
 - (a) Za proizvodnju sirovog biljnog ulja:
 - (i) moraju se testirati 100% šarže ili serije sirovog kokosovog ulja. Šarža ili serija može se sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;
 - (ii) moraju se testirati 100% šarže ili serije porijeklom od biljnog ulja izuzev glicerol, lecitin i guma namijenjeni ishrani životinja. Šarža ili serija može se sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;
 - (b) Za proizvodnju životinjskih masti
Provodi se jedno reprezentativno testiranje per 2 000 tona životinjske masti i proizvoda dobijenih od iste koji pripadaju kategoriji 3. kako je navedeno u članu 12. Odluke o nusproizvodima životinjskog porijekla i njihovim proizvodima koji nisu namijenjeni ishrani ljudi ("Službeni glasnik BiH", broj 19/11):
 - (c) Za proizvodnju ribljeg ulja:
 - (i) moraju se testirati 100% šarže ili serije ribljeg ulja ukoliko:
 - su proizvedeni od sirovog ribljeg ulja, osim rafiniranog ribljeg ulja,
 - su ribe bez historije/prethodnog monitoringa, nespecifičnog porijekla ili s Baltičkog mora,
 - su riblji nusproizvodi porijeklom iz objekata koji prerađuju ribu za ljudsku konzumaciju a nisu odobreni za uvoz u Bosnu i Hercegovinu u skladu sa Zakonom o veterinarstvu BiH,
 - ugotica pučinska ili veliki hering.
 - Šarža ili serija može se sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;
 - (ii) Moraju se testirati 100% izlaznih šarži ili serija proizvoda proizvedenih od sirovog ribljeg ulja osim rafiniranog ribljeg ulja. Šarža ili serija može se sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;
 - (iii) jedno reprezentativno testiranje per 2 000 tona se mora provesti nad ribljim uljem koje nije navedeno pod (i).
 - (iv) riblje ulje koje je dekonataminirano službeno odobrenom metodom se mora testirati u skladu s HACCP principima u skladu s članom 6. ove Odluke.
- (d) U industriji za proizvodnju - oleohemijskih spojeva ili biodizela:
 - (i) moraju se testirati 100% ulazne šarže ili serije sirovog kokosovog ulja i njihovih proizvoda porijeklom od biljnih ulja osim glicerola, lecitina i gume, životinjskih masti koje nisu obuhvaćene tačkom (b), ribljeg ulja koje nije obuhvaćeno tačkom (c), ulja dobijena iz

- industrije hrane i topljene masti za ishranu životinja. Šarža ili serija može se sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;
- (ii) moraju se testirati 100% šarže ili serije proizvoda dobijenih od prerada navedenih pod (i) izuzev glicerina, lecitina i gume.

Objekti za topljenje masti:

- (i) moraju se testirati 100% ulazne šarže ili serije sirovog kokosovog ulja i proizvoda dobijenih od sirovog ulja osim glicerina, lecitina i gume, životinjskih masti koje nisu obuhvaćene tačkom (b), riblje ulje koje nije obuhvaćeno tačkom (c), ulja dobijena iz industrije hrane i topljene masti namijenjene ishrani životinja. Šarža ili serija može se sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;
- (ii) moraju se testirati 100% šarže ili serije topljene masti namijenjene za ishranu životinja. Šarža ili serija može se sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;

Subjekt u poslovanju s hranom za životinje će nadležnom veterinarskom inspeksijskom organu entiteta i Brčko Distrikta u kontekstu njegove procjene rizika dostaviti podatke o alternativu koju je on odabrao.

- (f) Proizvođači kompozitne hrane za životinje za životinje namijenjene proizvodnji hrane osim onih navedenih pod tačkom (e):
- (i) Moraju se testirati 100% ulazne šarže ili serije kokosovog ulja i proizvoda dobijenih od sirovog ulja izuzev glicerola, lecitina i gume, životinjskih masti koje nisu obuhvaćene tačkom (b), riblje ulje koje nije obuhvaćeno tačkom (c), ulja dobijena iz industrije hrane i topljenje masti namijenjene za ishranu životinja. Šarža ili serija može se sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;
- (ii) Frekvencija uzorkovanja od 1% šarže ili serije se mora provoditi nad proizvedenim kompozitnim hranama za životinje koje sadrže proizvode navedene u tački (i).
3. Ukoliko se može dokazati da je homogenizirana pošiljka veća od maksimalne šarže ili serije navedene u tački 2. i da je nad istom provedeno testiranje u reprezentativnom smislu, onda se rezultati takvog testiranja odgovarajući sastavljenog i zapečaćenog uzorka smatraju prihvatljivim.
4. Ukoliko subjekt u poslovanju s hranom za životinje može dokazati da šarža ili serija kako se navodi u tački (2) koja ulazi u njegov proizvodni proces je u ranijoj fazi prerade ili distribucije prethodno testirana ili je u skladu s uslovima iz tačke 2(b) ili 2(c), subjekt u poslovanju s hranom za životinje nema obavezu da testira šaržu ili seriju te testira iste u skladu s HACCP principima u skladu s članom 6. ove Odluke.
5. Bilo koja dostava ili proizvodnja navedena pod tačkama 2(d)(i), 2(e)(i) i 2(f)(i) mora biti praćena dokazom da je taj proizvod ili sve njegove komponente (sastojci) testiran ili u skladu s uslovima navedenim pod tačkom 2(b) ili 2(c)(iii).
6. Ukoliko su sve šarže ili serije proizvoda navedenih pod tačkama 2(d)(i), 2(e)(i) i 2(f)(i) koje ulaze u proizvodni proces testirane u skladu s uslovima ove Odluke i ukoliko se može garantirati da proizvodnja, rukovanje i skladištenje neće povećati dioksin kontaminaciju, subjekt u poslovanju s hranom nema obavezu da se testira finalni proizvod te iste testira u skladu s HACCP principima u skladu s članom 6. ove Odluke.

7. Kada subjekt u poslovanju s hranom za životinje zaduži laboratoriju da provede testiranja kako je navedeno u tački 1. dužan je dati laboratoriji instrukcije da rezultate testiranja koji prekoračuju dozvoljena dioksin ograničenja u skladu s Pravilnikom o neželjenim supstancama u hrani za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 72/11) prijave nadležnom veterinarskom inspeksijskom organu entiteta i Brčko Distrikta koji poduzima daljnje mjere.
8. Ovi uslovi po pitanju dioksin testiranja se moraju revidirati do 16.03.2017. godine od strane Ureda i nadležnih entitetskih organa i BD.

SKLADIŠTENJE I TRANSPORT

1. Prerađena hrana za životinje odvaja se od neprerađenih materijala za hranu za životinje i dodataka kako bi se izbjegla svaka unakrsna kontaminacija prerađene hrane za životinje. Obavezna je upotreba odgovarajuće ambalaže.
2. Hrana za životinje skladišti se i transportira u odgovarajućim spremnicima. Spremnici se skladište na za to određenim mjestima, koja su prilagođena tome da osiguraju dobre uslove skladištenja, koja se održavaju i u koja imaju pristup samo lica koja ovlaste subjekti u poslovanju s hranom za životinje.
3. Hrana za životinje skladišti se i transportira tako da se lako identificira kako bi se izbjegla svaka zamjena ili unakrsna kontaminacija te spriječilo kvarenje.
4. Spremnici i oprema koja se upotrebljava za transport, skladištenje, prijenos, rukovanje i vaganje hrane za životinje moraju biti čisti. Treba uvesti programe čišćenja i na najmanju moguću mjeru smanjiti tragove deterdženata i dezinfekcijskih sredstava.
5. Svako kvarenje treba smanjiti na najmanju moguću mjeru i držati pod nadzorom kako bi se spriječila invazija štetočina.
6. Kad je to potrebno, temperature treba održavati na najmanjem mogućem nivou kako bi se izbjegla kondenzacija i kvarenje.
7. Kontejneri koji se koriste za skladištenje ili transport topljene masti, ulja biljnog porijekla ili njihovih proizvoda namijenjenih za upotrebu kao hrana za životinje ne smiju se koristiti za prijevoz ili skladištenje proizvoda, osim njih, osim ako su proizvodi u skladu sa zahtjevima:
- člana 5. Pravilnika o higijeni hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 4/13);
 - Pravilnika o neželjenim supstancama u hrani za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 72/11).
- Takvi proizvodi moraju se držati odvojeno od bilo kojeg drugog tovara gdje postoji opasnost od kontaminacije.
- Gdje ovo odvojeno držanje nije moguće, spremnici moraju biti efikasno očišćeni kako bi uklonili svaki trag proizvoda ukoliko su ti kontejneri prethodno korišteni za proizvode koji ne ispunjavaju uslove:
- člana 5. Pravilnika o higijeni hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 4/13);
 - Pravilnika o neželjenim supstancama u hrani za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 72/11).
- Životinjske masti kategorije 3, kao što je navedeno u članu 12. Odluke o nusproizvodima životinjskog porijekla i njihovim proizvodima koji nisu namijenjeni ishrani ljudi ("Službeni glasnik BiH", broj 19/11) koje su namijenjene kao hrana za životinje će biti skladištene i transportirane u skladu s Odlukom o nusproizvodima životinjskog porijekla i njihovim proizvodima koji nisu namijenjeni ishrani ljudi ("Službeni glasnik BiH", broj 19/11).

VOĐENJE EVIDENCIJE

1. Svi subjekti u poslovanju s hranom za životinje, uključujući i one koji su samo trgovci i koji nikad ne drže proizvode u

svojim pogonima, vode registar s relevantnim podacima koji sadržavaju pojedinosti o nabavi, proizvodnji i prodaji radi efikasne sljedivosti od prijema do isporuke na konačno odredište uključujući izvoz.

2. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje, osim onih koji su samo distributeri i koji nikad ne drže proizvode u svojim pogonima, vode evidenciju koja sadrži:

- (a) Dokumentaciju koja se odnosi na proizvodni proces i nadzor.

Poslovanja s hranom za životinje moraju imati sistem dokumentacije oblikovan tako da definira kritične tačke u proizvodnom procesu, osigura njihovo prevladavanje te odredi i provede plan kontrole kvaliteta. Rezultati relevantnih provjera moraju se čuvati. Ta se dokumentacija mora držati tako da je moguće slijediti proizvodni proces svake serije proizvoda koja se stavi u opticaj te utvrditi odgovornost ako dođe do žalbe.

- (b) Dokumentaciju koja se odnosi na sljedivost, posebno:

- (i) za dodatke hrani za životinje:

- vrstu i količinu proizvedenih dodataka, odgovarajuće datume proizvodnje i, kad je to potrebno, broj serije ili specifičnog dijela proizvodnje u slučaju kontinuirane proizvodnje,
- ime i adresu objekta u koji su dodaci isporučeni, vrstu i količinu isporučenih dodataka i, kad je to potrebno, broj serije ili specifičnog dijela proizvodnje u slučaju kontinuirane proizvodnje;

- (ii) za proizvode obuhvaćene posebnim propisom o uslovima upotrebe dodataka hrani za životinje:

- vrstu proizvoda i proizvedenu količinu, odgovarajuće datume proizvodnje i, kad je to potrebno, broj serije ili specifičnog dijela proizvodnje u slučaju kontinuirane proizvodnje,
- ime i adresu objekata ili korisnika u koji su dodaci isporučeni (objekata ili poljoprivrednika) kojima su ti proizvodi isporučeni, zajedno s pojedinostima o prirodi i količini isporučenih proizvoda i, kad je to potrebno, broj serije ili specifičnog dijela proizvodnje u slučaju kontinuirane proizvodnje;

- (iii) za predmiks:

- ime i adresu proizvođača ili dobavljača dodataka, vrstu i količinu upotrijebljenih dodataka i, kad je to potrebno, broj serije ili specifičnog dijela proizvodnje u slučaju kontinuirane proizvodnje,
- kad je to potrebno, datum proizvodnje predmiksi i broj serije,
- ime i adresu objekta u koji je predmiks isporučuje, datum isporuke, vrstu i količinu isporučenih predmiksa i broj serije kad je to potrebno;

- (iv) za složene krmne smjese/krmne sastojke:

- ime i adresu proizvođača ili dobavljača dodatka/predmiksi, vrstu i količinu upotrijebljene smjese i broj serije kad je to potrebno,
- ime i adresu dobavljača sastojaka hrane za životinje i dopunske hrane za životinje i datum isporuke,
- vrstu, količinu i formulaciju spoja krmne smjese,

- vrstu i količinu sastojaka hrane za životinje ili krmnih spojeva s datumom proizvodnje te imenom i adresom kupca (npr. poljoprivrednik, drugi subjekti u poslovanju s hranom za životinje).

ŽALBE I POVLAČENJE PROIZVODA

1. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje uspostavljaju sistem registracije i rješavanja žalbi.
2. Kad je to potrebno, uspostavljaju sistem za hitno povlačenje proizvoda iz distribucijske mreže. U pisanim postupcima definiraju odredište svakog povučeneog proizvoda. Ti se proizvodi, prije nego se opet puste u opticaj, moraju podvrgnuti ponovnoj provjeri kvaliteta.

PRILOG III.

DOBRA PRAKSA ISHRANE ŽIVOTINJA SLOBODNA ISPAŠA

Ispaša na pašnjacima i poljima obavlja se tako da se na najmanju moguću mjeru svede kontaminacija hrane životinjskog porijekla fizikalnim, biološkim ili hemijskim onečišćivačima.

Kad je to potrebno, poštuje se odgovarajući period mirovanja prije nego što se stoci dopusti ispaša na pašnjaku, poljoprivrednim kulturama i ostacima poljoprivrednih kultura te između rotacija ispaše kako bi se smanjila biološka unakrsna kontaminacija od stajskog đubriva (kad postoji mogućnost takvog problema) te osiguralo da se poštuje period obustave za primjenu hemijskih sredstava u poljoprivredi.

ZAHTJEVI KOJI SE ODOSE NA STAJU I OPREMU ZA ISHRANU

Jedinica za proizvodnju životinja projektira se tako da se može odgovarajuće čistiti. Jedinica za proizvodnju životinja i oprema za ishranu temeljno se i redovno čisti kako bi se smanjio rizik onečišćenja. Hemikalije koje se upotrebljavaju za čišćenje i sanitaciju upotrebljavaju se u skladu s uputama i čuvaju na udaljenosti od hrane za životinje ili područja za ishranu.

Treba uspostaviti sistem nadzora nad štetocinima kako bi se nadzirao pristup štetocina jedinici za proizvodnju životinja te tako smanjila mogućnost kontaminacije hrane za životinje i stelje ili jedinica za životinje.

Zgrade i oprema za ishranu moraju se održavati čistima. Treba uspostaviti sistem za redovno uklanjanje stajskoga đubriva, otpadnih supstanci i drugih mogućih izvora kontaminacije hrane za životinje.

Hranu za životinje i stelju u jedinici za proizvodnju životinja treba često mijenjati da ne opljesni.

HRANIDBA

1. Pohranjivanje

Hrana za životinje pohranjuje se odvojeno od hemijskih sredstava i drugih proizvoda koji su zabranjeni za hranu životinja. Područja pohranjivanja hrane za životinje i spremnici moraju biti čisti i suhi i, kad je to potrebno, moraju se provoditi odgovarajuće mjere nadzora nad štetocinima. Područja pohranjivanja hrane za životinje i spremnici redovno se čiste kako bi se izbjegla nepotrebna unakrsna kontaminacija.

Sjeme se pohranjuje na propisan način, tako da nije dostupno životinjama.

Ljekovita i neljekovita hrana za životinje namijenjena različitim kategorijama ili vrstama životinja pohranjuje se tako da se smanji rizik da se takvom hranom hrane životinje kojima ona nije namijenjena.

2. Distribucija

Sistem distribucije hrane za životinje na farmi osigurava da se odgovarajuća hrana šalje na željeno odredište. Tokom distribucije i hranidbe hranom za životinje rukuje se tako da se izbjegne kontaminacija iz kontaminiranih područja i opreme.

Neljekovitom hranom za životinje rukuje se odvojeno od ljekovite hrane za životinje kako bi se spriječila kontaminacija.

Oprema za ishranu i prijevozna sredstva za hranu za životinje na farmi povremeno se čiste, naročito kad se upotrebljavaju za isporuku i distribuciju ljekovite hrane za životinje.

HRANA ZA ŽIVOTINJE I VODA

Voda za piće ili za akvakulturu odgovarajućeg je kvaliteta za životinje kojima je namijenjena. Kad postoji zabrinutost zbog kontaminacije životinja ili životinjskih proizvoda putem vode, poduzimaju se mjere za ocjenu i smanjivanje opasnosti na najmanju mjeru.

Oprema za ishranu i napajanje mora se projektirati, izraditi i postaviti na takav način da se kontaminacija hrane za životinje i vode svede na najmanju mjeru. Kad je to moguće sistemi za vodu redovno se čiste i održavaju.

OSOBLJE

Lice odgovorno za ishranu i rukovanje životinjama mora biti za to osposobljeno te imati odgovarajuće znanje i vještine.

PRIOLOG IV.

Poglavlje 1.

Dodaci hrani za životinje odobreni na osnovu posebnog propisa o uslovima upotrebe dodataka hrani za životinje.

- Nutritivni dodaci: svi dodaci u grupi.
- Zootehnički dodaci: svi dodaci u grupi.
- Tehnološki dodaci: "antioksidanti" obuhvaćeni posebnim propisom o uslovima upotrebe dodataka hrani za životinje: samo oni s fiksnim maksimalnim sadržajem.
- Osjetilni dodaci: "bojila" dodaci obuhvaćeni posebnim propisom o uslovima upotrebe dodataka hrani za životinje.
- Proteini dobijeni od mikroorganizama koji pripadaju grupi bakterija, kvasaca, algi, nižih gljiva: svi proizvodi u grupi (osim podgrupa kvasca uzgajanih na podlogama životinjskog ili biljnog porijekla).
- Nusprodukti od proizvodnje aminokiselina fermentacijom: svi proizvodi u grupi.

Poglavlje 2.

Dodaci hrani za životinje odobreni na osnovu posebnog propisa o uslovima upotrebe dodataka hrani za životinje:

- Zootehnički dodaci: "ostali zootehnički dodaci" dodaci obuhvaćeni posebnim propisom o uslovima upotrebe dodataka hrani za životinje.
- antibiotici: svi dodaci,
- kokcidiostati i histomonostati: svi dodaci,
- unapređivači rasta: svi dodaci.
- Nutritivni dodaci:
- vitamini, provitamini i hemijski dobro definirane supstance sa sličnim učinkom dodaci obuhvaćeni posebnim propisom o uslovima upotrebe dodataka hrani za životinje: A i D
- "spojevi elemenata u tragovima" dodaci obuhvaćeni posebnim propisom o uslovima upotrebe dodataka hrani za životinje: Cu i Se.

Poglavlje 3.

Dodaci hrani za životinje odobreni na osnovu posebnog propisa o uslovima upotrebe dodataka hrani za životinje:

Zootehnički dodaci: "ostali zootehnički dodaci" obuhvaćeni posebnim propisom o uslovima upotrebe dodataka hrani za životinje.

- antibiotici: svi dodaci
- kokcidiostati i histomonostati: svi dodaci

- unapređivači rasta: svi dodaci.

PRIOLOG V.

Poglavlje 1.

Lista odobrenih subjekata u poslovanju s hranom za životinje

1	2	3	4	5
Broj odobrenja	Djelatnost	Naziv subjekta u poslovanju s hranom(1)	Adresa(2)	Napomena

(1) Naziv subjekta u poslovanju s hranom za životinje

(2) Adresa subjekta u poslovanju s hranom za životinje

Poglavlje 2.

Identifikacijski broj mora imati sljedeću strukturu:

1. slovo "a" ako je poslovanje s hranom za životinje odobreno;
2. ISO kod BiH;
3. referentni broj odobrenja s najviše osam alfanumeričkih znakova.

Na temelju članka 34. stavak 4., članka 51. stavak 1. toč. 9. i članka 25. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, na 32. sjednici, održanoj 19. studenog 2015. godine, donijelo je

ODLUKU

O HIGIJENI HRANE ZA ŽIVOTINJE

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Ovom se Odlukom propisuju opća pravila o higijeni hrane za životinje, uvjeti i postupak osiguravanja sljedivosti hrane za životinje, uvjeti i postupak registracije i odobrenje objekata.

Članak 2.

(Područje djelovanja)

(1) Ova se Odluka primjenjuje na:

- a) djelatnosti subjekata u poslovanju s hranom za životinje na svim razinama počevši od primarne proizvodnje do i uključujući stavljanja na tržište hrane za životinje;
- b) hranidbu životinja koje se koriste za proizvodnju hrane;
- c) uvoz iz drugih zemalja i izvoz u druge zemlje hrane za životinje.

(2) Ova se Odluka ne primjenjuje na:

- a) proizvodnju hrane za životinje za potrebe vlastitoga kućanstva:
 - 1) za životinje koje se koriste za proizvodnju hrane za potrebe vlastitoga kućanstva, i
 - 2) za životinje koje se ne uzgajaju za proizvodnju hrane.
- b) prehranu životinja koje se koriste za proizvodnju hrane za osobnu potrošnju u kućanstvu ili za djelatnosti navedene u članku 2. stavak (1) točka c) Pravilnika o higijeni hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 4/13).
- c) hranidbu životinja koje se ne uzgajaju za proizvodnju hrane;
- d) izravnu opskrbu manjim količinama hrane za životinje iz primarne proizvodnje od strane proizvođača na lokalnoj razini lokalnim poljoprivrednim gospodarstvima za uporabu na tim gospodarstvima;

- e) maloprodaju hrane za kućne ljubimce.
- (3) Za aktivnosti iz stavka (2) ovog članka će se propisati posebna pravila i vodiči u cilju ispunjavanja uvjeta ove Odluke.
- (4) Posebna pravila iz stavka (3) ovog članka donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: MVTEO), na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured).
- (5) Vodiče iz stavka (3) ovog članka propisuje i donosi Ured.

Članak 3. (Definicije)

- (1) Za potrebe ove Odluke primjenjuju se definicije iz Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) i Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04).
- (2) U svrhu primjene ove Odluke koriste se i sljedeće definicije:
 - a) "*dodaci hrani za životinje*" - svaka tvar ili mikro-organizam ili pripravci, osim krmiva i premiksa, koji se s namjerom dodaju hrani za životinje ili vodi kako bi povoljno utjecali na hranu za životinje ili životinjski proizvod, zadovoljavali nutritivne potrebe životinja, povoljno utjecali na ekološke posljedice uzgoja životinja, povoljno utjecali na uzgoj životinja, proizvodnost ili dobrobit životinja posebice za dodatke koji utječu na želučano-crijevnu floru ili probavljivost hrane za životinje, te imali kokcidiostatski ili histomonostatski učinak;
 - b) "*higijena hrane za životinje*" - označava mjere i uvjete potrebite za nadzor nad rizicima i osiguranje uporabljivosti hrane za životinje za prehranu životinja koje uzimaju u obzir njezinu predviđenu uporabu;
 - c) "*Centralno nadležno tijelo*" - je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine - Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine;
 - d) "*Mjerodavna entitetska tijela*" su mjerodavna tijela definirana Zakonom o veterinarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/00), Zakonom o veterinarstvu u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 42/08) i Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) u slučaju Brčko Distrikta;
 - e) "*Mjerodavna veterinarska inspeksijska tijela entiteta i Brčko Distrikta*" - su mjerodavna tijela definirana Zakonom o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 69/05), Zakonom o inspekcijama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 74/10) i Zakonom o inspekcijama Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko Distrikta", br. 24/08 i 25/08);
 - f) "*objekt*" - svaka građevinska jedinica u kojoj se obavlja poslovanje s hranom za životinje;
 - g) "*subjekt u poslovanju s hranom za životinje*" - je fizička ili pravna osoba, odgovorna da osigura da se zahtjevi iz ove Odluke ispunjavaju unutar poslovanja s hranom za životinje kojima upravlja;
 - h) "*primarna proizvodnja hrane za životinje*" - je proizvodnja poljoprivrednih proizvoda, uključujući uzgoj, žetvu, mužnju, uzgoj životinja (prije klanja) ili ribolov, isključivo za dobivanje proizvoda koji nakon žetve, ubiranja ili ulova ne podliježu nijednom drugom postupku osim jednostavne fizičke obrade.

DIO DRUGI - OBVEZE

Članak 4. (Opće obveze)

- (1) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju osigurati da se sve faze proizvodnje, prerade i distribucije koje su pod njihovim nadzorom provode sukladno propisima na snazi u Bosni i Hercegovini, dobrom higijenskog praksom i da zadovoljavaju propisane higijenske zahtjeve utvrđene odredbama ove Odluke.
- (2) Za prehranu životinja koje se uporabljavaju za proizvodnju hrane, subjekti moraju poduzeti mjere i provoditi postupke kako bi opasnost od biološke, kemijske i fizičke kontaminacije hrane za životinje, životinja i životinjskih proizvoda sveli na najmanju moguću mjeru.

Članak 5. (Posebne obveze)

- (1) Za postupke na razini primarne proizvodnje hrane za životinje i s njima povezane postupke navedene u toč. a) do c) ovog stavka subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju poštovati odredbe iz Privitka I. ove Odluke ukoliko se odnose na postupke koje provode:
 - a) transport, skladištenje i rukovanje primarnim proizvodima na mjestu proizvodnje;
 - b) poslove transporta pri isporuci primarnih proizvoda od mjesta proizvodnje do objekta;
 - c) miješanje hrane za životinje isključivo za potrebe vlastitih poljoprivrednih posjeda bez uporabe dodataka hrani za životinje ili premiksa osim silažnih dodataka hrani za životinje.
- (2) Za postupke, osim postupaka iz stavka (1) ovog članka, uključujući miješanje hrane za životinje isključivo za potrebe vlastitoga poljoprivrednoga gospodarstva pri uporabi dodataka hrani za životinje ili premiksa, osim silažnih dodataka hrani za životinje, subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju poštovati odredbe iz Privitka II. ove Odluke kad se one odnose na poslove koje oni obavljaju.
- (3) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju:
 - a) pridržavati se posebnih mikrobioloških kriterija;
 - b) poduzimati mjere ili postupke potrebite za ispunjavanje specifičnih ciljeva propisanih posebnim propisima, ovisno o zahtjevima za hranu za životinje kojom rukuju.
- (4) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje mogu koristiti vodiče navedene u Dijelu III- Vodiči dobre higijenske prakse ove Odluke u cilju ispunjavanja odredbi ove Odluke.
- (5) Pri hranidbi životinja koje se koriste za proizvodnju hrane, obiteljska poljoprivredna gospodarstva moraju ispunjavati uvjete iz Privitka III. ove Odluke.
- (6) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje i obiteljska poljoprivredna gospodarstva mogu jedino nabavljati i uporabljavati hranu za životinje iz objekata koji su registrirani i/ili odobreni sukladno ovoj Odluci.
- (7) Kriterije i specifične ciljeve navedene u stavku (3) ovog članka propisuje MVTEO na prijedlog Ureda.

Članak 6.

(Analiza rizika i kritične kontrolne točke-HACCP)

- (1) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje koji provode postupke, izuzev postupaka iz članka 5. stavak (1) ove Odluke, moraju izraditi, provoditi i stalno održavati pisane postupke ili postupke koji se temelje na HACCP-a principima.
- (2) HACCP principi iz stavka (1) ovog članka se sastoje od sljedećeg:

- a) identifikacije svih opasnosti koje se moraju spriječiti, otkloniti ili smanjiti na prihvatljivu mjeru;
 - b) identifikacije kritični kontrolni točki u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije u kojima je nadzor nužan kako bi se rizik spriječio ili uklonio ili se smanjio na prihvatljivu mjeru;
 - c) utvrđivanja kritične granice na kritičnim kontrolnim točkama koje određuju prihvatljivost od neprihvatljivosti kad je riječ o sprječavanju, uklanjanju ili smanjenju utvrđenih rizika;
 - d) uspostava i provođenje efikasnih postupaka plana praćenja/monitoringa na kritičnim kontrolnim točkama;
 - e) uspostava popravnih radnji, kada se prilikom praćenja/monitoringa pokaže, da kritična kontrolna točka nije pod nadzorom;
 - f) određivanje postupaka, koji se moraju redovito provoditi, radi potvrde efikasnog funkcioniranja mjera navedenih u toč. od a) do e) ovog stavka; i
 - g) prikupljanje dokumenata i uspostava evidencije proporcijalne tipu i veličini poslovanja s hranom radi verificiranja efikasne primjene mjera navedenih u toč. od a) do f) ovog stavka.
- (3) Kod bilo kakve promjene proizvoda, prerade, skladištenja i distribucije ili bilo koje njezine faze, subjekti u poslovanju s hranom za životinje su dužni preispitati postupak i uvesti potrebite promjene.
 - (4) Kao dio sustava postupaka iz stavka (1) ovog članka subjekti u poslovanju s hranom za životinje mogu koristiti vodiče za dobru higijensku praksu zajedno s vodičem o primjeni HACCP-a koji je izrađen sukladno članku 18. ove Odluke.
 - (5) Detaljne mjere za provedbu ovog članka propisat će MVTEO na prijedlog Ureda.

Članak 7.

(Dokumentacija vezana za HACCP sustav)

- (1) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju:
 - a) pružiti mjerodavnom entitetskom tijelu ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH) dokaze da postupaju sukladno članku 6. ove Odluke na način na koji to mjerodavno entitetsko tijelo ili Brčko Distrikt BiH traži, pri čemu mjerodavno entitetsko tijelo ili Brčko Distrikt BiH mora voditi računa o vrsti i opsegu posla subjekta u poslovanju s hranom za životinje;
 - b) osigurati u svakom trenutku ažurirane dokumente koji opisuju postupke izrađene sukladno članku 6. ove Odluke.
- (2) Detaljne mjere za provedbu ovog članka donijeti će MVTEO na prijedlog Ureda.

Članak 8.

(Službene kontrole, prijava i registracija)

- (1) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju:
 - a) prijaviti svaki objekt koji je pod njihovom odgovornošću a koji djeluje u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade, skladištenja, transporta ili distribucije hrane za životinje odgovarajućem mjerodavnom entitetskom tijelu ili Brčko Distriktu BiH, sukladno proceduri koju to nadležno tijelo traži radi registracije;
 - b) dostaviti, nadležnom entitetskom tijelu ili Brčko Distriktu BiH, ažurne podatke o svakom objektu koji je pod njihovom odgovornošću iz točke a) ovog stavka, uključujući prijavljivanje mjerodavnom entitetskom tijelu ili Brčko Distriktu BiH svake veće

promjene djelatnosti te svakog zatvaranja postojećeg objekta.

- (2) Mjerodavno entitetsko tijelo i Brčko Distrikt BiH vodi registar ili registre objekata koji posluju s hranom za životinje.
- (3) Način i oznake za dodjeljivanje broja registriranom objektu će propisati Ured, najkasnije mjesec dana od dana objave ove Odluke u "Službenom glasniku BiH".

Članak 9.

(Odobranje subjekata u poslovanju s hranom za životinje)

- (1) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje, obuhvaćeni ovom Odlukom, osiguravaju da objekte pod njihovim nadzorom odobri mjerodavno tijelo entiteta ili Brčko Distrikta BiH, sukladno proceduri koju to mjerodavno tijelo zahtijeva i to u slučaju kada se u takvim objektima obavlja jedna od sljedećih djelatnosti:
 - a) proizvodnja i/ili stavljanje na tržište dodataka hrani za životinje koji su obuhvaćeni posebnim propisom o uvjetima uporabe dodataka hrani za životinje i proizvodi koji su navedeni u Privitku IV. Poglavlje 1. Pravilnika o stavljanju na tržište i korištenju hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH" broj 15/13);
 - b) proizvodnja i/ili stavljanje na tržište premiksa pripremljenih uporabom dodataka hrani za životinje navedenih u Privitku IV. Poglavlje 2. ove Odluke;
 - c) proizvodnja i/ili stavljanje na tržište ili proizvodnja isključivo za potrebe vlastitog poljoprivrednog gospodarstva krmnih smjesa uporabom dodataka hrani za životinje ili premiksa koje sadržavaju dodatke hrani za životinje navedene u Privitku IV. Poglavlje 3. ove Odluke.
- (2) Način i oznake za dodjeljivanje broja odobrenom objektu će propisati Ured, najkasnije mjesec dana od dana objave ove Odluke u "Službenom glasniku BiH".

Članak 10.

(Zahtjevi)

Subjekti u poslovanju s hranom ne smiju poslovati ukoliko:

- a) nisu registrirani sukladno članku 8. ove Odluke; ili
- b) nisu odobreni, u slučaju kada se objekti bave jednom od djelatnosti navedenom u članku 9. ove Odluke.

Članak 11.

(Odobranje objekta)

- (1) Objekt koji podliježe odobrenju sukladno članku 9. ove Odluke ne može poslovati ukoliko mjerodavno tijelo entiteta ili Brčko Distrikta BiH nije izdalo odobrenje za obavljanje djelatnosti sukladno odredbama ovog članka.
- (2) Mjerodavno tijelo entiteta ili Brčko Distrikta BiH će izdati:
 - a) tom objektu punopravno odobrenje za obavljanje djelatnosti nakon posjete na licu mjesta, ukoliko takav posjet pokaže da objekti ispunjavaju odgovarajuće zahtjeve iz ove Odluke; ili
 - b) tom objektu uvjetno odobrenje, ako se posjetom na licu mjesta pokaže da objekt ispunjava sve zahtjeve povezane s infrastrukturom i opremom.
- (3) Punopravno odobrenje za objekte iz točke b) stavka (1) ovog članka izdaje se samo ako novi posjet na licu mjesta koji se obavlja u roku od tri mjeseca od izdavanja uvjetnog odobrenja pokaže da objekt ispunjava sve zahtjeve iz ove Odluke.
- (4) Ukoliko mjerodavno tijelo entiteta ili Brčko Distrikta BiH prilikom posjete objektu iz stavka (3) ovog članka uoči da je došlo do očiglednog napretka, a objekt još uvijek ne ispunjava sve zahtjeve ove Odluke, mjerodavno tijelo može produžiti uvjetno odobrenje. Međutim, uvjetno odobrenje ne smije premašiti rok od ukupno šest mjeseci.

Članak 12.

(Privremeni opoziv registracije ili odobrenja)

- (1) Mjerodavno tijelo entiteta ili Brčko Distrikta BiH može privremeno opozvati registraciju objekta ili odobrenje koje je prethodno izdalo sukladno čl. 8. i 9. ove Odluke objektu za obavljanje jedne ili više njegovih djelatnosti ukoliko se utvrdi da objekt više ne ispunjava uvjete koji se odnose na te djelatnosti.
- (2) Opoziv iz stavka (1) ovog članka traje sve dok objekt ponovno ne ispunji tražene uvjete.
- (3) U slučaju da u roku od jedne godine objekt ne ispunji tražene uvjete mjerodavno tijelo entiteta ili Brčko Distrikta BiH će postupati sukladno članku 13. stavak (1) točka b) ove Odluke.

Članak 13.

(Opoziv registracije ili odobrenja)

Mjerodavno entitetsko tijelo ili Brčko Distrikt BiH može opozvati registraciju ili odobrenje koje je prethodno izdalo sukladno čl. 8. i 9. ove Odluke objektu za obavljanje jedne ili više njegovih djelatnosti kada:

- a) objekt prestaje obavljati jednu ili više svojih djelatnosti;
- b) se utvrdi da objekt u razdoblju od jedne godine ne ispunjava uvjete koji se odnose na djelatnosti koje obavlja;
- c) utvrdi ozbiljne nedostatke ili mora u više navrata zaustaviti proizvodnju u objektu, a subjekt u poslovanju s hranom za životinje i dalje ne može dati odgovarajuća jamstva za buduću proizvodnju.

Članak 14.

(Izmjene i dopune registracije ili odobrenja objekta)

Mjerodavno tijelo entiteta ili Brčko Distrikta BiH na zahtjev subjekta u poslovanju s hranom za životinje izmjenjuje i dopunjuje registraciju ili odobrenje koje je prethodno izdalo u skladu sa čl. 8. i 9. ove Odluke objektu kada objekt dokaže svoju sposobnost za obavljanje dodatnih djelatnosti uz one za koje je registriran ili odobren ili za djelatnosti koje zamjenjuju te djelatnosti.

Članak 15.

(Iznimka od obveze posjeta na licu mjesta)

- (1) Mjerodavna entitetska tijela ili Brčko Distrikta BiH nisu obvezna obaviti posjet na licu mjesta koji je propisan člankom 11. ove Odluke za one subjekte u poslovanja s hranom za životinje čija je djelatnost ograničena isključivo na trgovanje i koja ne drže proizvode u svojim prostorima.
- (2) Subjekti u poslovanja s hranom za životinje navedene u stavku (1) ovog članka prema mjerodavnom entitetskom tijelu ili Brčko Distriktu BiH daju izjavu u obliku o kojem odlučuje mjerodavno entitetsko tijelo ili Brčko Distrikta BiH, da hrana za životinje koju stavljaju na tržište ispunjava uvjete iz ove Odluke.

Članak 16.

(Lista registriranih i odobrenih objekata)

- (1) Mjerodavno tijelo entiteta ili Brčko Distrikta BiH, za svaku djelatnost koju registrira sukladno članku 8. ove Odluke, dostavlja registre objekata iz članka 8. stavak (3) ove Odluke Uredu koji vodi jedinstvenu listu svih registriranih objekata u Bosni i Hercegovini.
- (2) Podaci o objektu koje je mjerodavno tijelo entiteta ili Brčko Distrikta BiH odobrilo sukladno članku 11. ove Odluke, dostavljaju se od strane mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH Uredu koji vodi jedinstvenu listu svih odobrenih objekata u Bosni i Hercegovini pod pojedinačnim identifikacijskim brojem.

- (3) Ured redovito ažurira liste navedene u st. (1) i (2) ovog članka.
- (4) Lista iz stavka (2) ovog članka mora se izraditi sukladno modelu koji je naveden u Privitku V. Poglavlje 1. ove Odluke.
- (5) Identifikacijski broj iz stavka (2) ovog članka mora biti u obliku koji je naveden u Privitku V. Poglavlje 2. ove Odluke.
- (6) Listu iz stavka (2) ovog članka Ured objavljuje na web stranici Ureda.
- (7) Ažuriran Registar iz st. (1) i (2) ovog članka mjerodavno tijelo entiteta ili Brčko Distrikta BiH dostavlja Uredu svaki šest mjeseci.

TREĆI DIO - VODIČI ZA DOBRU PRAKSU

Članak 17.

(Izrada, distribucija i primjena vodiča)

Mjerodavna tijela izrađuju vodiče za dobru higijensku praksu i za primjenu načela HACCP, koje subjekti u poslovanju s hranom za životinje dobrovoljno primjenjuju, sukladno odredbama članka 18. ove Odluke, te potiču njihovu distribuciju i primjenu.

Članak 18.

(Vodiči za dobru praksu)

- (1) Vodiče za dobru praksu izrađuje i distribuira Ured, uz konzultacije s drugim mjerodavnim tijelima i predstavnicima strana na čije interese mogu značajno utjecati, kao što su udruge subjekata u poslovanju s hranom za životinje i udruge potrošača sukladno Pravilima za konzultacije u izradi pravnih propisa ("Službeni glasnik BiH", broj 81/06).
- (2) Vodiči iz stavka (1) ovog članka moraju:
 - a) imati sadržaj primjenjiv u sektorima kojima su namijenjeni i
 - b) biti prihvatljivi kao vodiči za zadovoljavanje zahtjeva ove Odluke u onim sektorima i za onu hranu za životinje na koju se odnose.
- (3) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje vodiče iz stavka (1) ovog članka mogu uporabljavati dobrovoljno u cilju usklađivanja s odredbama ove Odluke.

ČETVRTI DIO - UVOZ I IZVOZ

Članak 19.

(Uvoz)

- (1) Subjekti u poslovanju s hranom za životinje koji uvoze hranu za životinje u Bosnu i Hercegovinu dužni su postupati sukladno:
 - a) odredbama Zakona o veterinarstvu u Bosne i Hercegovine, i
 - b) Zakona o hrani koje se tiču uvoza iz drugih zemalja;
- (2) Hrana za životinje koja se uvozi u Bosnu i Hercegovinu sukladno stavku (1) ove Odluke mora udovoljavati:
 - a) odredbama ove Odluke;
 - b) odredbama drugih propisa koji su na snazi u Bosni i Hercegovini vezano za hranu za životinje;
 - c) uvjetima koje je centralno mjerodavno tijelo utvrdilo kao jednakovrijednim uvjetima na snazi u Bosni i Hercegovini.

Članak 20.

(Izvoz)

- (1) Hrana za životinje koja se proizvodi u Bosni i Hercegovini, uključujući hranu za životinje koje se ne uzgajaju za proizvodnju hrane, za stavljanje na tržište u drugim zemljama, mora ispunjavati odredbe iz članka 12. Zakona o hrani.

- (2) Hrana za životinje koja se namjerava izvoziti iz Bosne i Hercegovine mora udovoljavati:
- odredbama ove Odluke;
 - odredbama drugih propisa koji su na snazi u Bosni i Hercegovini vezano za hranu za životinje;
 - uvjetima koje je nadležni organ zemlje uvoznice utvrdio za hranu za životinje podrijetlom iz Bosne i Hercegovine.

PETI DIO- ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

(Privici)

- Privici od I. do V. sastavni su dio ove Odluke.
- Izmjene i dopune Privitaka ove Odluke donosi Vijeće ministara na prijedlog Ureda sukladno izmjenama i dopunama važećih propisa, iskustvom stečenim provedbom sustava utemeljenog na HACCP-u principima, tehnološkim razvici i znanstvenim savjetima posebice nove ocjene rizika koji se odnose na ovu oblast.

Članak 22.

(Sustav brzog uzbunjivanja)

Ako je određena hrana za životinje, uključujući hranu za životinje koje se ne uzgajaju za proizvodnju hrane, opasna za ljudsko zdravlje ili za zdravlje životinja ili za okoliš sukladno Zakonu o hrani primjenjuje se princip obavještanja svih mjerodavnih tijela uključenih u lanac službene kontrole.

Članak 23.

(Prijelazno razdoblje)

- Prijelazno razdoblje za primjenu ove Odluke je 12 mjeseci od dana stupanja na snagu Odluke.
- Odredbe čl. 8. i 9. ove Odluke ne sprečavaju objekt da hranu stavlja na tržište u razdoblju između početka primjene navedene u stavku (1) ovog članka i prvog sljedećeg posjeta mjerodavnog tijela entiteta ili Brčko Distrikta BiH ukoliko objekt:
 - podliježe registraciji ili odobrenju sukladno čl. 8. i 9. ove Odluke i ako je hranu za životinje stavio na tržište sukladno važećoj legislativi na snazi u Bosni i Hercegovini neposredno prije primjene ove Odluke, ili
 - pripada onoj vrsti objekata za koje se prije primjene ove Odluke nije zahtijevala registracija ili odobrenje sukladno čl. 8. i 9. ove Odluke.

Članak 24.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 254/15
19. studenoga 2015. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

PRIVITAK I. PRIMARNA PROIZVODNJA DIO A

Zahtjevi za poslovanja s hranom za životinje na razini primarne proizvodnje hrane za životinje iz stavka (1) članka 5. ove Odluke

I. Odredbe o higijeni

- Subjekti u poslovanju s hranom za životinje odgovorni za primarnu proizvodnju hrane za životinje osiguravaju da se njihovim djelovanjem upravlja i da se ono provodi na način koji sprečava, eliminira ili na najmanju moguću mjeru svodi rizike koji mogu ugroziti sigurnost hrane za životinje.
- Subjekti u poslovanju s hranom za životinje osiguravaju, koliko je to moguće, da se primarni proizvodi proizvode,

pripremaju, čiste, pakiraju, skladište i transportiraju pod njihovim nadzorom zaštićeni od kontaminacije i kvarenja.

- Subjekti u poslovanju s hranom za životinje ispunjavaju obveze utvrđene točkama 1. i 2. ove Odredbe sukladno odgovarajućim propisima Bosne i Hercegovine koji se odnose na nadzor nad rizikom i uključuju:

- mjere za nadzor nad opasnom kontaminacijom kao npr. nad onom koja potječe iz zraka, zemlje, vode, umjetnih gnojiva, proizvoda za zaštitu bilja, biocida, veterinarskih lijekova, te rukovanjem i uklanjanjem otpadnih tvari, i

- mjere koje se odnose na zdravlje biljaka, zdravlje životinja i na okoliš koje utječu na sigurnost hrane za životinje, uključujući programe praćenja i nadzora nad bolešću životinja i prenositeljima bolesti životinja.

- Subjekti u poslovanju s hranom za životinje primjenjuju, kad je to potrebno, odgovarajuće mjere koje posebice uključuju:

- čišćenje i, kad je to potrebno, odgovarajuću dezinfekciju nakon čišćenja pogona, opreme, spremnika, sanduka i vozila koji se uporabljavaju pri proizvodnji, pripremi, razvrstavanju, pakiranju, skladištenju i transportu hrane za životinje;

- kad je to potrebno, osiguranje uvjeta za higijensku proizvodnju, transport i skladištenje hrane za životinje te čistoću te hrane;

- kad je to potrebno, uporabu čiste vode kako bi se spriječilo opasno onečišćenje (kontaminacija);

- sprečavanje, u mjeri u kojoj je to moguće, opasnog onečišćenja (kontaminacije) od strane životinja i štetnika;

- odvojeno i sigurno skladištenje i rukovanje otpadom i opasnim tvarima, kako bi se spriječila opasna kontaminacija;

- osiguranje da ambalaža nije izvor opasnog onečišćenja hrane za životinje;

- vođenje računa o rezultatima svih važnih analiza provedenih na uzorcima uzetim iz primarnih proizvoda ili analiza drugih uzoraka bitnih za sigurnost hrane za životinje.

II. Vođenje evidencije

- Subjekti u poslovanju s hranom za životinje vode evidenciju koja se odnosi na mjere uvedene za nadzor nad rizikom na odgovarajući način i za odgovarajuće razdoblje koje je proporcionalno vrsti i veličini poslovanja s hranom za životinje. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju relevantne informacije iz tih evidencija staviti na raspolaganje mjerodavnom entitetskom tijelu ili Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

- Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju posebice voditi evidenciju o:

- svakoj uporabi proizvoda za zaštitu bilja i biocida;

- genetski modificiranom sjemenu;

- svakoj pojavi štetnika ili bolesti koja može utjecati na sigurnost primarnih proizvoda;

- rezultatima svih analiza provedenih na uzorcima uzetim iz primarnih proizvoda ili drugih uzoraka uzetih za dijagnostičke svrhe koji su važni za sigurnost hrane za životinje;

- izvoru i količini svih sirovina hrane za životinje (input) te odredištu i količini sve proizvedene hrane za životinje (output).

- Ostale osobe, npr. veterinari, agronomi i poljoprivredni tehničari mogu pomagati subjektima u poslovanju s hranom

za životinje pri vođenju evidencije koja se odnosi na djelatnosti koje se obavljaju na posjedu.

DIO B

Preporuke za naputke za dobru praksu

1. U vodiče navedene u trećem dijelu - **Vodiči za dobru higijensku praksu** ove Odluke treba uključiti naputke o dobroj praksi za nadzor nad opasnošću u primarnoj proizvodnji hrane za životinje.
2. Naputke za dobru praksu uključuju odgovarajuće informacije o riziku koji proizlazi iz primarne proizvodnje hrane za životinje i mjera za nadzor nad rizikom uključujući odgovarajuće mjere koje su utvrđene u propisima na snazi u Bosni i Hercegovini, kao što su:
 - (a) nadzor nad kontaminacijom mikotoksinima, teškim metalima, radioaktivnim materijalima;
 - (b) uporaba vode, organskog otpada i umjetnih gnojiva;
 - (c) ispravna i odgovarajuća uporaba proizvoda za zaštitu bilja i biocida i njihova sljedivost;
 - (d) ispravna i odgovarajuća uporaba veterinarskih lijekova i dodataka hrani za životinje i njihova sljedivost;
 - (e) priprema, skladištenje i sljedivost sastojaka za hranu za životinje;
 - (f) ispravno uklanjanje uginulih životinja, otpada i stelje;
 - (g) zaštitne mjere za sprečavanje unošenja zaraznih bolesti koje se na životinje prenose hranom za životinje te svaka obveza njihova prijavljivanja mjerodavnom tijelu;
 - (h) postupci, prakse i metode koje osiguravaju da se hrana za životinje proizvodi, priprema, pakira, skladišti i transportira sukladno odgovarajućim higijenskim uvjetima, uključujući efikasno čišćenje i nadzor nad štetnicima;
 - (i) pojedinosti koje se odnose na vođenje evidencije.

PRIVITAK II.

ZAHTJEVI

ZA POSLOVANJA S HRANOM ZA ŽIVOTINJE, OSIM ZA POSLOVANJA NA RAZINI PRIMARNE PROIZVODNJE HRANE ZA ŽIVOTINJE IZ STAVKA (1) ČLANKA 5. OVE ODLUKE DEFINICIJE

U svrhe korištenja ovoga Privitka primjenjivat će se sljedeće definicije:

- a) "*šarža*" ili "*serija*" - određena količina hrane za životinje koja ima zajednička svojstva, kao što su podrijetlo, vrsta hrane za životinje, vrsta pakiranja, pakiratelj, pošiljatelj ili označavanje, a u slučaju proizvodnog postupka to je jedinica proizvodnje iz pojedinog objekta koji koristi jedinstvene proizvodne parametre ili više takvih jedinica kada se proizvode u neprekidnom nizu i zajedno se skladište;
- b) "*proizvodi dobiveni od biljnih ulja*" - su svi proizvodi dobiveni od sirovog ili obnovljenog ulja oleokemijskom ili biodizel preradom ili destilacijom, kemijskim ili fizičkim rafiniranjem, osim rafiniranog ulja.
- c) "*topljenje masti*" - je miješanje sirovog ulja, životinjskih masti, ulja izvađenih iz prehrambene industrije i / ili proizvoda dobivenih od toga da se proizvode pomiješana ulja ili masti, s iznimkom isključivo skladištenju uzastopnih serija.

POGONI I OPREMA

1. Pogoni za preradu i skladištenje hrane za životinje, oprema, spremnici, sanduci, vozila i njihov neposredni okoliš

moraju biti čisti i moraju se provoditi programi za nadzor nad štetnicima.

2. Projektiranje, izvedba, konstrukcija i veličina pogona i opreme moraju biti takvi da:
 - (a) omogućuju odgovarajuće čišćenje i/ili dezinfekciju;
 - (b) na najmanju moguću mjeru svode rizik od pogreške te da onemogućuju kontaminaciju, unakrsnu kontaminaciju i općenito svaki škodljivi utjecaj na sigurnost i kakvoću proizvoda. Strojevi koji dolaze u doticaj s hranom za životinje nakon svakog vlažnog procesa čišćenja moraju se osušiti.
3. Pogone i opremu koji se uporabljavaju za miješanje i/ili proizvodnju treba na odgovarajući način i redovito provjeravati sukladno pisanim postupcima koje prethodno utvrdi proizvođač.
 - (a) Sve vage i mjerni uređaji koji se uporabljavaju u proizvodnji hrane za životinje moraju odgovarati rasponu težina ili volumena koji se mjere, a njihovu točnost treba redovito provjeravati.
 - (b) Sve mješalice koje se uporabljavaju u proizvodnji hrane za životinje moraju odgovarati rasponu težina ili volumena koji se miješaju i pomoću njih moraju se moći proizvoditi odgovarajuće homogene mješavine i homogena razrjeđenja. Subjekti poslovanja pokazuju efikasnost mješalica obzirom na homogenost.
4. Pogoni moraju imati odgovarajuće prirodno i/ili umjetno osvjetljenje.
5. Uređaji za drenažu moraju odgovarati namijenjenoj svrsi; moraju biti projektirani i konstruirani tako da se izbjegne kontaminacija hrane za životinje.
6. Kakvoća vode koja se upotrebljava u proizvodnji hrane za životinje mora biti odgovarajuća; vodovi za vodu moraju biti inertni.
7. Otpadne vode, otpad i kišnica odvođene se tako da ne utječu na opremu i sigurnost i kakvoću hrane za životinje. Kvarenje i prašinu treba nadzirati kako bi se spriječila invazija štetnika.
8. Prozore i druge otvore treba, kad je to potrebno, zaštititi od štetnika. Vrata se moraju dobro zatvarati i kad su zatvorena moraju biti nepropusna za štetnike.
9. Stropovi i gornji dijelovi moraju se projektirati, izvesti, konstruirati i dovršiti tako da se spriječi akumulacija prljavštine te smanji kondenzacija, rast nepoželjne plijesni i otpadanje čestica koje mogu utjecati na sigurnost i kakvoću hrane za životinje.
10. Objekti koji jednu ili više navedenih aktivnosti vrše za stavljanje proizvoda na tržište koji se koriste kao hrana za životinje, moraju biti predmet odobravanja sukladno stavku (1) članka 10. ovoga Pravilnika:
 - a) proizvode sirova biljna ulja, izuzev onog navedenog u Pravilniku o higijeni hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 4/13);
 - b) oleokemijska proizvodnja masnih kiselina;
 - c) proizvodnja biodizela;
 - d) proizvodnja topljene masti.

OSOBLJE

Poslovanja s hranom za životinje moraju uključivati dovoljno osoblja koje ima vještine i kvalifikacije potrebite za proizvodnju proizvoda o kojima je riječ. Mora se sastaviti organigram osoblja u kojem se navode kvalifikacije (npr. diplome, stručno iskustvo) i odgovornosti nadzornog osoblja i on mora biti na raspolaganju mjerodavnom veterinarskom inspekcijom tijelu entiteta i Brčko Distrikta odgovornom za inspekciju. Svo osoblje mora biti nedvosmisleno obaviješteno o svojim dužnostima, odgovornostima i ovlastima, što je posebice

важно за postizanje željene kakvoće proizvoda kad dođe do kakve promjene.

PROIZVODNJA

1. Mora se imenovati kvalificirana osoba odgovorna za proizvodnju.
2. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje moraju osigurati da se različite faze proizvodnje provode sukladno prethodno pisanim postupcima i napucima čiji je cilj definirati, provjeriti i prevladati kritične točke u proizvodnom procesu.
3. Ako je to potrebno, moraju se poduzeti tehničke ili organizacijske mjere da se izbjegne ili na najmanju moguću mjeru svede svaka unakrsna kontaminacija i sve pogreške. Moraju postojati dovoljna i odgovarajuća sredstva za provođenje provjere tijekom proizvodnje.
4. Mora se pratiti prisutnost zabranjene hrane za životinje, nepoželjnih tvari i drugih tvari koje su opasne za ljudsko zdravlje i zdravlje životinja i uspostaviti odgovarajuće strategije nadzora kako bi se rizik sveo na najmanju moguću mjeru.
5. Otpad i materijal neprikladan kao hrana za životinje treba izolirati i identifikirati. Svaki takav materijal koji sadrži opasnu razinu veterinarskih lijekova, kontaminanata ili drugih rizičnih sastojaka treba na odgovarajući način ukloniti i ne upotrebljavati kao hranu za životinje.
6. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurali efikasno slijeđenje proizvoda.
7. Objekti za topljenje masti koji stavljaju na tržište hranu za životinje namijenjenu prehrani životinja moraju sve proizvode držati fizički odvojene od proizvoda koji su namijeni u druge svrhe, osim u slučaju kada ti proizvodi ispunjavanju uvjete:
 - iz ove Odluke ili iz članka 5. Pravilnika o higijeni hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 4/13);
 - sukladno Pravilniku o neželjenim tvarima u hrani za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 72/11).
8. Na oznaci takvih proizvoda mora biti jasno vidljiva namjena tog proizvoda ili naznačeno da se radi o hrani za životinje. Šarža ili serija koju proizvođač naznači kao šaržu ili seriju koja nije namijenjena za prehranu životinja ili prehranu Alpha ova oznaka se ne smije naknadno mijenjati od strane operatera u kasnijoj fazi.

KONTROLA KVALITETE

1. Kad je to potrebno, mora se imenovati kvalificirana osoba odgovorna za kontrolu kvalitete.
2. Kao dio sustava kontrole kvalitete, poslovanja s hranom za životinje moraju imati pristup laboratoriji s odgovarajućim osobljem i opremom.
3. Mora se sastaviti i provesti pisani plan kontrole kvalitete koji mora sadržavati provjere kritičnih točaka u proizvodnom procesu, postupcima uzorkovanja i njihovoj učestalosti, metodama analize i njihovoj učestalosti, usklađenosti sa specifikacijama - i na odredištu u slučaju neusklađenosti - i to u čitavom procesu od prerade materijala do gotovih proizvoda.
4. Kako bi osigurao sljedivost, proizvođač mora imati dokumentaciju koja se odnosi na sirovine koje se upotrebljavaju u gotovim proizvodima. Takva dokumentacija mora biti dostupna mjerodavnom entitetskom tijelu i Brčko Distriktu BiH ili mjerodavnom veterinarskom inspekcijском tijelu entiteta i Brčko Distrikta BiH tijekom razdoblja koje odgovara uporabi zbog koje su proizvodi stavljeni na tržište. Osim toga,

uzorci sastojaka svake serije proizvoda proizvedenih i stavljenih na tržište ili svakoga specifičnog dijela proizvodnje (u slučaju kontinuirane proizvodnje) moraju se uzeti u dovoljnoj količini postupkom koji prethodno odredi proizvođač i moraju se čuvati kako bi se osigurala sljedivost (u redovitim razmacima u slučaju proizvodnje isključivo za vlastite potrebe proizvođača). Uzorci se moraju zapečatiti i označiti radi lakše identifikacije; moraju se skladištiti pod uvjetima koji sprečavaju svaku nenormalnu promjenu u sastavu uzorka ili bilo kakvo krivotvorenje. Moraju biti dostupni mjerodavnom entitetskom tijelu i Brčko Distriktu BiH ili mjerodavnom veterinarskom inspekcijском tijelu entiteta i Brčko Distrikta BiH tijekom razdoblja koje odgovara uporabi zbog koje je hrana za životinje stavljena na tržište. U slučaju hrane za životinje koje se ne uzgajaju za proizvodnju hrane, proizvođač hrane za životinje mora čuvati samo uzorke gotovog proizvoda.

MONITORING DIOKSINA

1. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje koji na tržište stavljaju masti, ulja ili njihove proizvode uključujući i krmne smjese iste moraju podvrgnuti testiranju u akreditiranim laboratorijima na zbir dioksina i dioksina poput PCB sukladno Pravilniku o neželjenim tvarima u hrani za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 72/11), s posljednjim izmjenama i dopunama)
2. Za dopunu HACCP sustava subjekata u poslovanju s hranom za životinje, testiranja koja su navedena u točki 1. se provode u jednom od sljedećih intervala:
 - (a) Za proizvodnju sirovog biljnog ulja:
 - (i) moraju se testirati 100% šarže ili serije sirovog kokosovog ulja. Šarža ili serija može se sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;
 - (ii) moraju se testirati 100% šarže ili serije podrijetlom od biljnog ulja izuzev glicerola, lecitina i guma namijenjenih prehrani životinja. Šarža ili serija se može sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;
 - (b) Za proizvodnju životinjskih masti
Provodi se jedno reprezentativno testiranje per 2 000 tona životinjske masti i proizvoda dobivenih od iste koji pripadaju kategoriji 3. kako je navedeno u članku 12. Odluke o nusproizvodima životinjskog podrijetla i njihovim proizvodima koji nisu namijenjeni prehrani ljudi ("Službeni glasnik BiH", broj 19/11):
 - (c) Za proizvodnju ribljeg ulja:
 - (i) moraju se testirati 100% šarže ili serije ribljeg ulja ukoliko:
 - su proizvedeni od sirovog ribljeg ulja, osim rafiniranog ribljeg ulja,
 - su ribe bez istorije/prethodnog monitoringa, nespecifičnog podrijetla ili s Baltičkog mora,
 - su riblji nusproizvodi podrijetlom iz objekata koji prerađuju ribu za ljudsku konzumaciju a nisu odobreni za uvoz u Bosnu i Hercegovinu sukladno Zakonu o veterinarstvu BiH,
 - ugotica pučinska ili veliki hering.

Šarža ili serija može se sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;

- (ii) Moraju se testirati 100% izlaznih šarži ili serija proizvoda proizvedenih od sirovog ribljeg ulja osim rafiniranog ribljeg ulja. Šarža ili serija može se sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;

- (iii) jedno reprezentativno testiranje per 2 000 tona se mora provesti nad ribljim uljem koje nije navedeno pod (i).
- (iv) riblje ulje koje je dekonataminirano službeno odobrenom metodom se mora testirati sukladno HACCP principima sukladno članku 6. ove Odluke.
- (d) U industriji za proizvodnju -oleokemijskih spojeva ili biodizela:
 - (i) moraju se testirati 100% ulazne šarže ili serije sirovog kokosovog ulja i njihovih proizvoda podrijetlom od biljnih ulja izuzev glicerola, lecitina i gume, životinjskih masti koje nisu obuhvaćene točkom (b), ribljeg ulja koje nije obuhvaćeno točkom (c), ulja dobivena iz industrije hrane i topljene masti za prehranu životinja. Šarža ili serija može se sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;
 - (ii) moraju se testirati 100% šarže ili serije proizvoda dobivenih od prerada navedenih pod (i) izuzev glicerina, lecitina i gume.

Objekti za topljenje masti:

- (i) moraju se testirati 100% ulazne šarže ili serije sirovog kokosovog ulja i proizvoda dobivenih od sirovog ulja izuzev glicerina, lecitina i gume, životinjskih masti koje nisu obuhvaćene točkom (b), riblje ulje koje nije obuhvaćeno točkom (c), ulja dobivena iz industrije hrane i topljene masti namijenjene prehrani životinja. Šarža ili serija može se sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;
- (ii) moraju se testirati 100% šarže ili serije topljene masti namijenjene za prehranu životinja. Šarža ili serija može se sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;

Subjekt u poslovanju s hranom za životinje će mjerodavnom veterinarskom inspekcijskom tijelu entiteta i Brčko Distrikta u kontekstu njegove procjene rizika dostaviti podatke o alternativu koju je on odabrao.

- (f) Proizvođači kompozitne hrane za životinje za životinje namijenjene proizvodnji hrane osim onih navedenih pod točkom (e):
- (i) Moraju se testirati 100% ulazne šarže ili serije kokosovog ulja i proizvoda dobivenih od sirovog ulja izuzev glicerola, lecitina i gume, životinjskih masti koje nisu obuhvaćene točkom (b), riblje ulje koje nije obuhvaćeno točkom (c), ulja dobivena iz industrije hrane i topljenje masti namijenjene za prehranu životinja. Šarža ili serija može se sastojati od maksimalnih 1 000 tona tih proizvoda;
- (ii) Frekvencija uzorkovanja od 1% šarže ili serije se mora provoditi nad proizvedenim kompozitnim hranama za životinje koje sadrže proizvode navedene u točki (i).
- 3. Ukoliko se može dokazati da je homogenizirana pošiljka veća od maksimalne šarže ili serije navedene u točki 2. i da je nad istom provedeno testiranje u reprezentativnom smislu, onda se rezultati takvog testiranja odgovarajući sastavljenog i zapečaćenog uzorka smatraju prihvatljivim.
- 4. Ukoliko subjekt u poslovanju s hranom za životinje može dokazati da šarža ili serija kako se navodi u točki (2) koja ulazi u njegov proizvodni proces je u ranijoj fazi prerade ili distribucije prethodno testirana ili je sukladno uvjetima iz točke 2(b) ili 2(c), subjekt u poslovanju s hranom za životinje nema obvezu testirati šaržu ili seriju te testira iste

sukladno HACCP principima sukladno članku 6. ove Odluke.

- 5. Bilo koja dostava ili proizvodnja navedena pod točkama 2(d)(i), 2(e)(i) i 2(f)(i) mora biti praćena dokazom da je taj proizvod ili sve njegove komponente (sastojci) testiran ili sukladno uvjetima navedenim pod točkom 2(b) ili 2(c)(iii).
- 6. Ukoliko su sve šarže ili serije proizvoda navedenih pod točkama 2(d)(i), 2(e)(i) i 2(f)(i) koje ulaze u proizvodni proces testirane sukladno uvjetima ove Odluke i ukoliko se može garantirati da proizvodnja, rukovanje i skladištenje neće povećati dioksin kontaminaciju, subjekt u poslovanju s hranom nema obvezu da se testira finalni proizvod te iste testira sukladno HACCP principima sukladno članku 6. ove Odluke.
- 7. Kada subjekt u poslovanju s hranom za životinje zaduži laboratorij da provede testiranja kako je navedeno u točki 1. dužan je dati laboratoriju instrukcije da rezultate testiranja koji prekoračuju dozvoljena dioksin ograničenja sukladno Pravilniku o neželjenim tvarima u hrani za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 72/11) prijave mjerodavnom veterinarskom inspekcijskom tijelu entiteta i Brčko Distrikta koji poduzima daljnje mjere.
- 8. Ovi uvjeti po pitanju dioksin testiranja se moraju revidirati do 16.03.2017. godine od strane Ureda i mjerodavnih entitetskih tijela i BD.

SKLADIŠTENJE I TRANSPORT

- 1. Prerađena hrana za životinje odvaja se od neprerađenih materijala za hranu za životinje i dodataka kako bi se izbjegla svaka unakrsna kontaminacija prerađene hrane za životinje. Obvezna je uporaba odgovarajuće ambalaže.
- 2. Hrana za životinje skladišti se i transportira u odgovarajućim spremnicima. Spremnici se skladište na za to određenim mjestima, koja su prilagođena tome da osiguraju dobre uvjete skladištenja, koja se održavaju i u koja imaju pristup samo osobe koje ovlaste subjekti u poslovanju s hranom za životinje.
- 3. Hrana za životinje skladišti se i transportira tako da se lako identificira kako bi se izbjegla svaka zamjena ili unakrsna kontaminacija te spriječilo kvarenje.
- 4. Spremnici i oprema koja se upotrebljava za transport, skladištenje, prijenos, rukovanje i vaganje hrane za životinje moraju biti čisti. Treba uvesti programe čišćenja i na najmanju moguću mjeru smanjiti tragove deterdženata i dezinfekcijskih sredstava.
- 5. Svako kvarenje treba smanjiti na najmanju moguću mjeru i držati pod nadzorom kako bi se spriječila invazija štetnika.
- 6. Kada je to potrebno, temperature treba održavati na najmanjoj mogućoj razini kako bi se izbjegla kondenzacija i kvarenje.
- 7. Kontejneri koji se koriste za skladištenje ili transport topljene masti, ulja biljnog podrijetla ili njihovih proizvoda namijenjenih za uporabu kao hrana za životinje ne smiju se koristiti za prijevoz ili skladištenje proizvoda, osim njih, osim ako su proizvodi sukladno zahtjevima:
 - članka 5. Pravilnika o higijeni hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 4/13);
 - Pravilnika o neželjenim tvarima u hrani za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 72/11).

Takvi proizvodi moraju se držati odvojeno od bilo kojeg drugog tovara gdje postoji opasnost od kontaminacije.

Gdje ovo odvojeno držanje nije moguće, spremnici moraju biti efikasno očišćeni kako bi uklonili svaki trag proizvoda ukoliko su ti kontejneri prethodno korišteni za proizvode koji ne ispunjavaju uvjete:

- članka 5. Pravilnika o higijeni hrane ("Službeni glasnik BiH", broj 4/13);
- Pravilnika o neželjenim tvarima u hrani za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 72/11).

Životinjske masti kategorije 3, kao što je navedeno u članku 12. Odluke o nusproizvodima životinjskog podrijetla i njihovim proizvodima koji nisu namijenjeni prehrani ljudi ("Službeni glasnik BiH", broj 19/11) koje su namijenjene kao hrana za životinje će biti skladištene i transportirane sukladno Odluci o nusproizvodima životinjskog podrijetla i njihovim proizvodima koji nisu namijenjeni prehrani ljudi ("Službeni glasnik BiH", broj 19/11).

VOĐENJE EVIDENCIJE

1. Svi subjekti u poslovanju s hranom za životinje, uključujući i one koji su samo trgovci i koji nikad ne drže proizvode u svojim pogonima, vode registar s relevantnim podacima koji sadržavaju pojedinosti o nabavi, proizvodnji i prodaji radi efikasne sljedivosti od primitka do isporuke na konačno odredište uključujući izvoz.
2. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje, osim onih koji su samo distributeri i koji nikad ne drže proizvode u svojim pogonima, vode evidenciju koja sadrži:
 - (a) Dokumentaciju koja se odnosi na proizvodni proces i nadzor.

Poslovanja s hranom za životinje moraju imati sustav dokumentacije oblikovan tako da definira kritične točke u proizvodnom procesu, osigura njihovo prevladavanje te odredi i provede plan kontrole kvalitete. Rezultati relevantnih provjera moraju se čuvati. Ta se dokumentacija mora držati tako da je moguće slijediti proizvodni proces svake serije proizvoda koja se stavi u opticaj te utvrditi odgovornost ako dođe do žalbe.

- (b) Dokumentaciju koja se odnosi na sljedivost, posebice:

- (i) za dodatke hrani za životinje:
 - vrstu i količinu proizvedenih dodataka, odgovarajuće nadnevke proizvodnje i, kad je to potrebno, broj serije ili specifičnog dijela proizvodnje u slučaju kontinuirane proizvodnje,
 - ime i adresu objekta u koji su dodaci isporučeni, vrstu i količinu isporučenih dodataka i, kad je to potrebno, broj serije ili specifičnog dijela proizvodnje u slučaju kontinuirane proizvodnje;
- (ii) za proizvode obuhvaćene posebnim propisom o uvjetima uporabe dodataka hrani za životinje:
 - vrstu proizvoda i proizvedenu količinu, odgovarajuće nadnevke proizvodnje i, kad je to potrebno, broj serije ili specifičnog dijela proizvodnje u slučaju kontinuirane proizvodnje,
 - ime i adresu objekata ili korisnika u koji su dodaci isporučeni (objekata ili poljoprivrednika) kojima su ti proizvodi isporučeni, zajedno s pojedinostima o prirodi i količini isporučenih proizvoda i, kad je to potrebno, broj serije ili specifičnog dijela proizvodnje u slučaju kontinuirane proizvodnje;
- (iii) za predmikse:
 - ime i adresu proizvođača ili dobavljača dodataka, vrstu i količinu uporabljenih dodataka i, kad je to potrebno, broj serije ili specifičnog dijela proizvodnje u slučaju kontinuirane proizvodnje,
 - kad je to potrebno, nadnevak proizvodnje predmiksa i broj serije,

- ime i adresu objekta u koji je predmiksi isporučio, nadnevak isporuke, vrstu i količinu isporučenih predmiksa i broj serije kad je to potrebno;

- (iv) za složene krmne smjese/krmne sastojke:

- ime i adresu proizvođača ili dobavljača dodatka/predmiksa, vrstu i količinu uporabljenih smjesa i broj serije kad je to potrebno,
- ime i adresu dobavljača sastojaka hrane za životinje i dopunske hrane za životinje i nadnevak isporuke,
- vrstu, količinu i formulaciju spoja krmne smjese,
- vrstu i količinu sastojaka hrane za životinje ili krmnih spojeva s nadnevkom proizvodnje te imenom i adresom kupca (npr. poljoprivrednik, drugi subjekti u poslovanju s hranom za životinje).

ŽALBE I POVLAČENJE PROIZVODA

1. Subjekti u poslovanju s hranom za životinje uspostavljaju sustav registracije i rješavanja žalbi.
2. Kad je to potrebno, uspostavljaju sustav za žurno povlačenje proizvoda iz distribucijske mreže. U pisanim postupcima definiraju odredište svakog povučenog proizvoda. Ti se proizvodi, prije nego se opet puste u opticaj, moraju podvrgnuti ponovnoj provjeri kvalitete.

PRIVITAK III.

DOBRA PRAKSA PREHRANE ŽIVOTINJA SLOBODNA ISPAŠA

Ispaša na pašnjacima i poljima obavlja se tako da se na najmanju moguću mjeru svede kontaminacija hrane životinjskog podrijetla fizikalnim, biološkim ili kemijskim onečišćivačima.

Kad je to potrebno, poštuje se odgovarajuće razdoblje mirovanja prije nego što se stoci dopusti ispaša na pašnjaku, poljoprivrednim kulturama i ostacima poljoprivrednih kultura te između rotacija ispaše kako bi se smanjila biološka unakrsna kontaminacija od stajskog gnojiva (kad postoji mogućnost takvog problema) te osiguralo da se poštuje razdoblje obustave za primjenu kemijskih sredstava u poljoprivredi.

ZAHTJEVI KOJI SE ODOSE NA STAJU I OPREMU ZA PREHRANU

Jedinica za proizvodnju životinja projektira se tako da se može odgovarajuće čistiti. Jedinica za proizvodnju životinja i oprema za prehranu temeljito se i redovito čisti kako bi se smanjio rizik onečišćenja. Kemikalije koje se uporabljavaju za čišćenje i sanitaciju uporabljavaju se sukladno napucima i čuvaju na udaljenosti od hrane za životinje ili područja za prehranu.

Treba uspostaviti sustav nadzora nad štetnicima kako bi se nadzirao pristup štetnika jedinici za proizvodnju životinja te tako smanjila mogućnost kontaminacije hrane za životinje i stelje ili jedinica za životinje.

Zgrade i oprema za prehranu moraju se održavati čistima. Treba uspostaviti sustav za redovito uklanjanje stajskoga gnojiva, otpadnih tvari i drugih mogućih izvora kontaminacije hrane za životinje.

Hranu za životinje i stelju u jedinici za proizvodnju životinja treba često mijenjati da ne opljesni.

HRANIDBA

1. Pohranjivanje

Hrana za životinje pohranjuje se odvojeno od kemijskih sredstava i drugih proizvoda koji su zabranjeni za hranu životinja. Područja pohranjivanja hrane za životinje i spremnici moraju biti

čisti i suhi i, kad je to potrebno, moraju se provoditi odgovarajuće mjere nadzora nad štetnicima. Područja pohranjivanja hrane za životinje i spremnici redovito se čiste kako bi se izbjegla nepotrebna unakrsna kontaminacija.

Sjeme se pohranjuje na propisan način, tako da nije dostupno životinjama.

Ljekovita i neljekovita hrana za životinje namijenjena različitim kategorijama ili vrstama životinja pohranjuje se tako da se smanji rizik da se takvom hranom hrane životinje kojima ona nije namijenjena.

2. Distribucija

Sustav distribucije hrane za životinje na posjedu osigurava da se odgovarajuća hrana šalje na željeno odredište. Tijekom distribucije i hranidbe hranom za životinje rukuje se tako da se izbjegne kontaminacija iz kontaminiranih područja i opreme. Neljekovitom hranom za životinje rukuje se odvojeno od ljekovite hrane za životinje kako bi se spriječila kontaminacija.

Oprema za prehranu i prijevozna sredstva za hranu za životinje na posjedu povremeno se čiste, posebice kada se upotrebljavaju za isporuku i distribuciju ljekovite hrane za životinje.

HRANA ZA ŽIVOTINJE I VODA

Voda za piće ili za akvakulturu odgovarajuće je kvalitete za životinje kojima je namijenjena. Kad postoji zabrinutost zbog kontaminacije životinja ili životinjskih proizvoda putem vode, poduzimaju se mjere za ocjenu i smanjivanje opasnosti na najmanju mjeru.

Oprema za prehranu i napajanje mora se projektirati, izraditi i postaviti na takav način da se kontaminacija hrane za životinje i vode svede na najmanju mjeru. Kad je to moguće sustavi za vodu redovito se čiste i održavaju.

OSOBLJE

Osoba odgovorna za prehranu i rukovanje životinjama mora biti za to osposobljena te imati odgovarajuće znanje i vještine.

PRIVITAK IV.

Poglavlje 1.

Dodaci hrani za životinje odobreni na temelju posebnog propisa o uvjetima uporabe dodataka hrani za životinje.

- Nutritivni dodaci: svi dodaci u skupini.
- Zootehnički dodaci: svi dodaci u skupini.
- Tehnološki dodaci: "antioksidanti" obuhvaćeni posebnim propisom o uvjetima uporabe dodataka hrani za životinje: samo oni s fiksnim maksimalnim sadržajem.
- Osjetilni dodaci: "bojila" dodaci obuhvaćeni posebnim propisom o uvjetima uporabe dodataka hrani za životinje.
- Proteini dobiveni od mikroorganizama koji pripadaju skupini bakterija, kvasaca, algi, nižih gljiva: svi proizvodi u skupini (osim podskupina kvasca uzgajanih na podlogama životinjskog ili biljnog podrijetla).
- Nusprodukti od proizvodnje aminokiselina fermentacijom: svi proizvodi u skupini.

Poglavlje 2.

Dodaci hrani za životinje odobreni na temelju posebnog propisa o uvjetima uporabe dodataka hrani za životinje:

- Zootehnički dodaci: "ostali zootehnički dodaci" dodaci obuhvaćeni posebnim propisom o uvjetima uporabe dodataka hrani za životinje.
- antibiotici: svi dodaci,
- kokcidostati i histomonostati: svi dodaci,
- promicatelji rasta: svi dodaci.
- Nutritivni dodaci:

- vitamini, provitamini i kemijski dobro definirane tvari sa sličnim učinkom dodaci obuhvaćeni posebni propisom o uvjetima uporabe dodataka hrani za životinje: A i D
- "spojevi elemenata u tragovima" dodaci obuhvaćeni posebnim propisom o uvjetima uporabe dodataka hrani za životinje: Cu i Se.

Poglavlje 3.

Dodaci hrani za životinje odobreni na temelju posebnog propisa o uvjetima uporabe dodataka hrani za životinje:

Zootehnički dodaci: "ostali zootehnički dodaci" obuhvaćeni posebnim propisom o uvjetima uporabe dodataka hrani za životinje.

- antibiotici: svi dodaci
- kokcidostati i histomonostati: svi dodaci
- promicatelji rasta: svi dodaci.

PRIVITAK V.

Poglavlje 1.

Lista odobrenih subjekata u poslovanju s hranom za životinje

1	2	3	4	5
Broj odobrenja	Djelatnost	Naziv subjekta u poslovanju s hranom(1)	Adresa(2)	Napomena

(1) Naziv subjekta u poslovanju s hranom za životinje

(2) Adresa subjekta u poslovanju s hranom za životinje

Poglavlje 2.

Identifikacijski broj mora imati sljedeću strukturu:

1. slovo "α" ako je poslovanje s hranom za životinje odobreno;
2. ISO kod BiH;
3. referentni broj odobrenja s najviše osam alfanumeričkih znakova.

137

Na osnovu člana 17. Zakona o Savjetu ministara Bosne i Hercegovine ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), člana 59. Zakona о храни ("Службени гласник БиХ", број 50/04) и одредаба Одлуке о критеријумима за утврђивање новчане накнаде за рад у управним одборима, надзорним и другим одборима и другим радним тијелима из надлежности институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/09 и 10/12), на приједлог Агенције за безбједност хране Босне и Херцеговине, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 35. сједници одржаној 16.12.2015. године, донио је

ОДЛУКУ

О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНОВА УПРАВНОГ ОДБОРА АГЕНЦИЈЕ ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ ХРАНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Именовање)

За чланове Управног одбора Агенције за безбједност хране Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Управни одбор) именују се:

- а) Љиљана Ловрић, Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине;
- б) Љубомир Калаба, Канцеларија за ветеринарство Босне и Херцеговине;
- ц) Сеид Узуновић, Управа Босне и Херцеговине за заштиту здравља биља;
- д) Бранко Николић, Федерално министарство здравства;